

NEI TEISMAI, NEI KALĖJIMAI, NEI EKOMUNIKOS, NEI BUDELIAI, NEI CENZURA, NEI PEKLA, NEI DVASISKA BEI SVIETISKA VALDZIA NEGALI NUMARINT LAISVOS MINTIES, LAISVOS IDEJOS. JĄ GALI SURAKINTI PANČIAIS, BET JI IR PANČIUS SUTRAUKYS. TĄ RODO IR AMERKOS ISTORIJA IR VISO PASAULIO ISTORIJA.

Neužmirškite Amerikos politiskus kalinius! Neapleiskite nei vieno lietuvių socialistų laikraščio!

LAISVĖ

Sekančiame jūsų kuopos mitinge Lietuvių Socialistų Sąjungos padarykit įnešimą, kad kuopa prisidėtų prie "Laisvės" bendrovės.

No. 93.

LAPKRIČIO (NOV.) 23, 1917 m. BROOKLYN, N. Y.

VII METAS.

REIKALAUJAMA DAUGIAU AMERIKOS KARIUMENĖS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y. on November 23, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Londonas, lapkričio 20 d. — Anglijos pirmasis ministras Lloyd George reikalauja daugiau ir daugiau Amerikos kariuomenės.

Kadangi Rusija sukniubo, o Italijai ir nekaip sekasi, tai yra didžiausias reikalas, kad Amerika siųstų tiek daug kariuomenės ir taip greitai, kaip tikta galima.

Tą užreikšimą Lloyd George padarė bendroje konferencijoje Amerikos kariškos misijos su Britanijos karės kabinetu.

Dvi dienos anksčiau tasai pats Lloyd George užreikšė, jog submarinų pavojaus jau praslinko.

ITALAI JAU LAIKOSI GERIAU.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y. on November 23, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Rymas. — Austro-germanai tapo atstumti su dideliais nuostoliais, kuomet mėgino persikelti per Piacės upę. Upės pozicijas italai smarkiai gina. Austro-germanai dabar traukia kariuomenę į pietus nuo Quero kalnų. Bet ir čia italai atsilauko gerai ir jų frontas taip jau drūtas, kaip ir ties Piacės upę.

Oficialiame pranešime sakoma, kad smarkūs mūšiai prasidėjo Monte Tomba Monfenera fronte ir jie tęsiasi dideliais astrumu.

VIENYBĖS TARPE SOCIALISTINIŲ PARTIJŲ NĖRA.

Žydų dienraščiui "Forward" praneša:

Petrogradas. — Tarybos tarpe bolševikų ir kitų socialistinių partijų galutinai suiro, kadangi tam griežtai priešinosi Leninas ir Trockis. Išrodo, kad dauguma darbininkų ir kariuomenės remia bolševikus, gi šiaip jau gyventojai visais galimais būdais pasyviai jiems priešinosi.

Maskvos miesto dūma, nepaisant, kad ją išvaikė bolševikai, nutarė veikti per tam tikrą komitetą.

Lietuvių skyrius Aliantų bazare (New York) atsirado 24 d. lapkričio (Tas skyrius vadinsis Hero Land). Bazaras bus Grand Central Palace, Lexington Ave., tarpe 46 ir 47 gat., N. Y. City. Įžanga 50 c. Atidara nuo 10 v. ryte iki 11 val. vakare.

ARGENTINŲ. Gelžkelininkų streikas bent išdalies išsirišo. Gelžkelininkai laimėjo 48 valandų darbo savaitę.

Sukilimai Berlyne

Daug žmonių užmušta.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y. on November 23, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Berlyne kilo gana dideli sujudimai iš prieštasties demonstracijos, kurią surengė Neprigulmingoji Socialdemokratų Partija. Policija vartojo ugniašvių ginklus ir tapo užmušta gana daug žmonių.

Pagal pranešimą bevieliu telegrafu, išsiganusi valdžia pašaukė kariuomenės ir policiją ir tuoj liepė stverties šaudyklių ir revolverių. Socialistai ant to atsakė ginklais ir peiliais. Vokiečių laikraščiam griežtai užginta rašyti ką nors apie tą dalyką.

Dar viena telegrama, atėjusi per Amsterdamą, sako, kad nepaisant valdžios uždraudimo rengti mitingus ant gatvių, neprigulmingieji socialistai surengė demonstraciją rytinėje Berlyno dalyje. Tačiau policija ir čia juos išvaikė.

Lenkijos mieste Kalish, koncentracijos lageriuose, irgi įvyko riaušės. Tuose lageriuose randasi daug narių iš Lenkų legionų. Jie atsisakė priimt dvilypę prisieką Austro-Germanijai ir Lenkijai. Kuomet vėliaus dalis legionierių sutiko priimti prisieką, tai jų draugai, atsisakiusieji tai padaryti, atakavo šiuos akmenais, plaktukais ir kuo tik papuolė.

Kad Vokietijoje visur siaučia neramumas, matyti ir iš to, kad socialistai Scheidemann ir Ebert (dešinieji), sakydami prakalbas Drezdene ir Elberfelde, griežtai reikalavo iš kaizerio valdžios, jog ši atsisakytu nuo prijungimo Lenkijos, Lietuvos ir Baltijos provincijų ir sutiktų taikinties su Rusijos bolševikais.

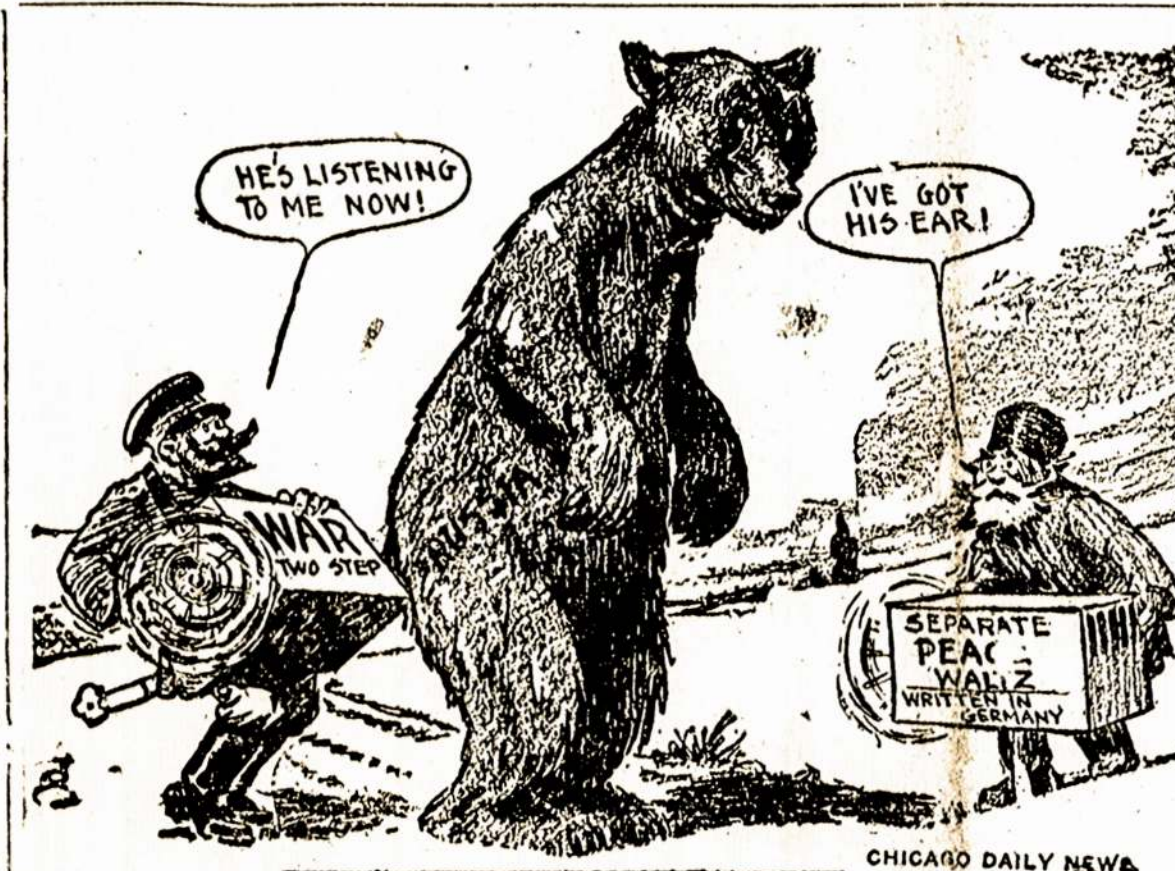
VOKIEČIŲ CIVILĖ VALDŽIA LIETUVOJ.

Kaip praneša iš Kopenhago, Lietuvoj jau įsteigta civilė valdžia. (Veikiausia pati, kurią įsteigė lietuvių seimas Vilniuje).

Pirmininku civilės valdžios paskirta von Falkenhause, vice-ministeris žemdirbystės.

KAIZERIS — LIETUVOS DID. KUNIGAİKSTIS.

Sulyg žinių iš Berlyno matyties, kad Vokietijoje eina smarki agitacija už Lietuvos prijungimą ir už tai, kad kaizeris taptų didžiuoju Lietuvos kunigaikščiu.

Rusija klausosi karės ir taikos muzikos.

360,000 RUSŲ KAREIVIŲ APLEIDO TRANŠEJAS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y. on November 23, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Petrogradas, 21 d. lapkr. — Vyriausias karės vadas Kijeve, o taip pat ir laikinis gubernatorius, sykiu su savo štabais, apleido vietą.

Jų vietas užėmė Ukrainos komisionieriai, kurie patvirtino, kad Ukraina (Mažarusija) turi būt neprigulminga.

360,000 Ukrainos kariuomenės, kaip praneša, yra atšaukta iš karės fronto. Taigi, rusų kariuomenė dar labiau susilpnės ir vokiečiams gali plačiai atsikartoti frontas.

Revoliucinis Komitetas paleido Maskvos dūmą. Majoras Rudenevas pasislėpė, nes jam grėsia areštas.

Visi tie Petrogrado socialistai, kurie eina prieš bolševikus, susivienijo į Centralų Komitetą ir reikalauja liuosybės žodžio, panaikinimo raudonosios gvardijos ir užbaigimo karės tarpe brolių. Maximo Gorkio laikraštis ir "Volia Narodnaja" taip pat reikalauja, kad raudonoji gvardija būtų paleista.

PIETINĖJ RUSIJŲ DIDELIAI BRUZZA ATŽAGAREIVIAI.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y. on November 23, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Amerikos valdžia gavo telegramą nuo konsulio Willoughby, gyvenančio Tiflise, kad generolas Kaledinas su savo kazokais smarkiai eina ant Voronežo.

Senobynis Voronežo miestas randasi 200 mylių nuo Maskvos.

Jeigu Kaledinui pasiseks užimti vyriausius kelius į Maskvą, tai manoma, kad jisai greitai galės užkariauti ir pačią Maskvą ir Petrogradą.

Eina gandai, kad didysis kunigaikštis Nikolai Nikolajevič vėlė pasirodė ant scenos ir, eidamas išvien su Kaledinu nori panaikinti

Rusijos respubliką ir įsteigti konstitucinę monarchiją. Kaledinas kontroliuoja dabar maisto ir anglių šaltinius.

AMERIKA NESIŲS NIEKO RUSIJAI.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y. on November 23, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Iš Suvienytų Valstijų jokio maisto ir jokios medžiagos nebus siunčiama į Rusiją, kolek padėjimas nepaaiškės. Jeigu bolševikai galutinai laimės ir vykdins savo programą, taikindamiesi su Germanija, tai Amerika ant visados uždraus ką nors gabenti Rusijai.

DIDELĖS DEMONSTRACIJOS ŠVEICARIJOJ.

Ciuriche, Šveicarijoje, įvyko manifestacija už taiką. Valdžia areštavo 80 žmonių, kurie sakė kariuomenai, kad neklusėtų valdžios.

Ciuriche uždrausta rengti mitingai. Atsiusta keli batalionai kariuomenės, kad "surengtų taiką."

Iš Paryžiaus praneša, kad Ciuriche buvusi dar viena demonstracija. Ant Helvecijos plociaus. Minia dainuodama Internacionalą, nušlino link kalėjimo, norėdama paluosuoti suareštuotus draugus. Kalėjimo langai išmūšti. Tarpe demonstrantų ir policijos įvyko ginkluotas susirėmimas. Užmušta 12 žmonių.

36,000 SILPNAPROČIŲ.

Albany, N. Y. — George A. Hastings iš State Charities Ass'n apskaito, kad vien New Yorko valstijoje yra 36,000 silpnapročių. Valstija rūpinasi 6,000 silpnapročių, bet turėtų aprūpinti dar 5,500.

PEIKIA BURLSONA.

Tarptautinės jurininkų unijos pirmininkas Faruseth, vienas iš žymiausių žmonių unijū judėjime, peikia vyriausią pactorių Burlsoną, kad tas atėmė antros klesos teises New Yorko "Call'ui".

ŽUVO 16 AMERIKIEČIŲ.

Torpedavus Amerikos laivą "Rochester", žuvo 16 amerikonių.

Apie tai oficialiai praneša vice-admirolas Sims.

KARISKA MINISTERIJA FRANCIJOJE.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y. on November 23, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Paryžius lapkr. 21 d. — Atstovų butas šį vakarą išreikšė pastitikejimą nauja Clemenceau ministerija. Už pasitikejimą balsavo 418 b. prieš 65.

Balsavimas įvyko potam, kaip Clemenceau perskaitė deklaraciją naujo kabineto. Deklaracija kvietė visus francūzus paaukauti visą energiją karės reikalui.

"SOCIALDEMOKRATAS".

Mės girdejojė, kad Maskvoje pradės eiti lietuvių socialistų laikraštis "Socialdemokratas". Jį leis Lietuvos socialdemokratų Partija. Galima numanyti, kad laikraščio santikiai su "Tiesa" bus nekokie.

"MILWAUKEE LEADER" TEISMAS.

Socialistų dienraštis "Milwaukee Leader", kuriam pačta atėmė antros klesos teises, nutarė gražumu nepasiduoti, bet perkėlė savo reikalą į teismą.

Pačtos viršininkas Burleson jau pasakė, kame kaltina "Leaderį". Jį kaltina kenkime karai, priešinimasi priverstinam kariaviavimui ir t. t.

26 d. lapkričio įvyks pirmasai teismas.

IS AMERIKOS DARBO FEDERACIJOS SUVAZIAVIMO.

Buffalo mieste jau baigiasi suvažiavimas Amerikos Darbo Federacijos.

Delegatai dideliausia balsų dauguma išreikšė užsitikejimą prezidento Gomperso karinei pozicijai.

Iš abelno delegatų skaičiaus tik kokia 20 buvo Gomperso priešių.

Gifford Pinchot karštai kvietė federeišius paduoti ranką fermeriams, kurie dabar organizuojasi į bėpartytę fermerių liigą.

CHINIEČIAI VAŽIUOJA I SUV. VALSTIJŲ UNIVERSITETUS.

Pekinas, 5 d. lapkričio. — Chinijos valdžios išleista statistika parodo, kad 1,170 chiniečių dabar randasi Suv. Valstijų universitetuose. Paprastai kasmet daugelis chiniečių pabaigia Suv. Valstijose augstesnius mokslus ir paskui, gavę diplomus, grįžta atgal.

Naujoji Rusijos valdžia laikosi

L. TROCKIS SAKO, KAD BOLŠEVIKŲ VALDŽIA LAIKYSIS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y. on November 23, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

L. Trockis yra užrubežinių reikalų ministeris naujoje bolševikų valdžioje. Atsilankiusiam pas jį korespondentui "N. Y. World" Trockis pasakė: "Viskas rodo, kad naujoji valdžia yra nusistovėjęs faktas. Nėra opozicijos, kuri būtų užtenkamai drūta, nuversti valdžią. Reikia tik daugiau maisto.

Kiekvieną dieną vis didesnis biznierių, bankierių, inžinierių ir šiaip jau profesionalių žmonių skaičius žada remti naują valdžią. Kadangi mės turim su savim minias, tai jie tiki, kad mės tik vieni galim duoti drūta, pastovią valdžią.

Kuomet korespondentas paklausė Trockio, kodėl bolševikai nepripažįsta laisvės spaudos ir šiaip jau griebiai persekiojimų, tai Trockis atsakė: "kad išpildyt savo programą — duoti žmonėm taiką, žemę ir duona — mės turim aštriai elgties ir griebties aštrių priemonių."

DAUGIAU ŽINIŲ IS RUSIJOS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y. on November 23, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Petrogradas, Maskva ir veik visa Rusija šiandien yra naujosios bolševikų valdžios rankose.

Iš naujos bolševikų ministerijos rezignavo septyni ministeriai bolševikai. Rezignavo ir darbo ministeris Šiapiņikovas. Rezignavusieji ministeriai reikalavo, kad būtų sudaryta ministerija nevien iš bolševikų, bet ir iš kitų socialistinių partijų.

Iš Kopenhago praneša, būk naujoji Rusijos valdžia oficialiai paskelbė, jog ji atsisako iš kariaujančių valstybių skaičiaus.

Kitas korespondentas praneša, kad Rusija dar neatsisakė, bet tuoj atsisakys kariauti.

Iš Petrogrado praneša, kad Lugos mieste randasi du armijos korpusai, kurie yra ištikimi Kerenskiui. Sako, kad su jais randasi ir patsai Kerenskis.

Amerikos ambasadorius paprašė bolševikų valdžios traukinio, kad ambasados štabas galėtų apleist Rusiją.

Buvęs Rusijos armijos vadas generolas Brusilovas sužeistas į koją laike šaudymosi Maskvoje.

GRUODŽIO MĖNESYJ.

Visi tie, kurie užsiregistravo 5 d. birželio, o ligišiol dar nepašaukti, gaus pranešimus apie vidurį gruodžio mėn. Kiekvienas iš jų turės atsakyti ant tam tikro laiško, kur bus visa eilė klausimų.

SVARBUS TEISMAS.

San Francisco, California. — 42 vokiečiai ir indusai yra po teismu, kad norėjo padaryti revoliucinį perversmą Indijoje.

Apkaltinimo akte yra suminėta 98 asmenys, bet iš jų spėjo suareštuoti tik 42.

EXTRA!

ANGLAI PRALAUŽĖ HINDENBURGO LINIJĄ.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y. on November 23, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Londonas. — Hindenburgo linija pralaužta per gilumą 4—5 mylių. Apie tai praneša Britanijos karės ofisas.

Britų kariuomenė atakavo visą sistemą Hindenburgo apsigynyimo linijos tarpe St. Quentin ir Scarpe upės.

Anglai paėmė tūkstančius belaisvių.

Jeigu Haig'ui ir toliau seksis, tai anglai galės paimti miestą Cambrai, stambų geležkelių centrą linkui Lille.

TELEGRAMA APIE BOLŠEVIKŲ SUKILIMĄ.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y. on November 23, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Cetverge, 22 d. lapkričio John Reed, garsus rašėjas ir socialistiskos karės korespondentas mušė telegramą dienraščiui "New York Call", plačiai aprašydamas, kas dėjos Petrograde, kuomet nuversta Kerenskio valdžia ir laimėjo bolševikai. Telegrama pasiekė New Yorka tik 21 d. lapkričio, nors ji buvo pasiusta 13 d. lapkr. Tai yra pirma plati istorija šio sukilimo.

"Visas sukilimas — sako Reed — yra tai žavėjantis spektaklis proletariūnių miniu organizacijos, veikimo, drąsumo ir prakilnumo.

Darbininkų, Kariuomenės ir valstiečių Taryba per dienraštį Call siūnia pasveikimą nuo pirmos darbininkų respublikos tarptautiniams Amerikos socialistams.

Iš šalies žiūrint į Rusijos Revoliuciją

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on November 23, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Nekurie žmonės yra palinkę žiūrėti į Rusijos atsitikimus, kaip į repetitijas amžinų mexikonų riaušių, kur marmaladės kaledoskops seka revoliucijėlę po revoliucijėlę. Panašūs žmonės, godūs naujų išpūdžių, mato revoliucijos perversmuose tik blizgučius, tik lyderius-vadus, pagauna vienos, kitos partijos vardą, bet protas jų negali apimti viso platumo socialės kovos.

Tame visame, kas dabar dedasi Rusijoje, yra savas labai svarbus turinys ir sava logika. Atsitikimai ne iš nykščių išlaužiami, bet seka vienas po kitą tam tikros tvarkos eilėje.

Kovo mėnesio revoliucija visų pirma išskėlė atsargią ponišką dūmą, kuri juk per istisus metus mokėjo su gyventi ir su saro valdžia. Dūma—tai Rusijos buržuazijos lizdas ir ta buržuazija, nuvirtus carizmui, norėjo delikatiniai paimti į savo rankas valstybės vairą.

Atsimenate, veikiausiai, kaip dūmos pirmininkas Rodzianko sakė kareiviams: grįžkite į savo kazarmas ir klausykite aficerių.

Rodzianko, Lvovas ir Miliukovas buvo žymiausi figūros pirmame revoliucijos akte. Bet jie lošė tik dekoracijos rolę, nors tie nabagai ir buvo įsivaizdinę, kad jie yra padėjimo bo-sais.

Pirmąjį Rusijos Revoliucijos aktą idomu sulgint su tuo, kas dėjosi laike Didžiosios Francūzų Revoliucijos. Tenais, revoliucijos pradžioje, irgi buvo iškėlė viduriniai "tvarkos ir atsargumo" karžygiai. Mirabeau ir žirondistai tarėsi esą naujais gaspadoriais.

Bet ir Mirabeau ir žirondistai greitai tapo nusmelkti į pošalį. Taip išėjo ir su Rusijos liberalu buržuazija.

Antrame revoliucijos akte vyriausią rolę lošė Kerenskis.

Atsimenate, veikiausiai, kaip įėjęs į Lvovo ministeriją, Kerenskis skaitėsi joje "darbo minių atstovu." Atsimenate, veikiausiai, kaip skardžiai anuomet jį sušuko Darbininkų ir Kareivių Taryboje: "Draugai, ar jūs užsitikit man."

"Užsitikit"—sušuko tarybos žmonės. Tai buvo pereitą pavasarį.

Žiūrėkite, kaip toli revoliucija nubėgo nuo tos frazės turinio. Kerenskis šiandien jau miręs revoliucijai žmogus.

Kad supratus Kerensko tragediją, reikia suprasti Rusijos gyvenimo ekonomiką ir santykius tų spēkų, kurių nagrįvė carizma.

Didžiojoje Francūzų Revoliucijoje, proletariatas, kaip savita klasa, dar nebuvo su brendęs ir aiškios savo programos neturėjo. Visai kas kita Rusijos revoliucijoje. Proletariatas buvo nustatęs savo programą revoliucinių partijų filosofijoje. Proletariatas nenorėjo būti mėsą buržuazijos kanuolėms.

Pamatinė Kerenskio klaida buvo tame, kad jisai dvasia, gal būti, ir gyvendamas su revoliucine demokratija, faktiškai imant, virto aukso obuoliu Rusijos ir visų tal-kininkų imperialistų ranko-

se. Tai faktas yra, kad raudo-ną vėliavą Kerenskis laikė tik dėl dekoracijos ir dėl ce-remonijų. Žinoma, tai erzino Miliukovą ir Rodzianko, bet juos tiesio, kad Kerenskis ir tie, kurie ėjo su juo, buvo užmiršę ir apie taiką ir apie demokratijos garbę ir net apie Isteigiamąjį Seimą.

Jau tuomet, kuomet social-revoliucionierius Cernovas apleido Kerenskio ministeriją, galima buvo aiškiai, net čia Amerikoje, matyti, kad Kerenskio žvaigždė pradeda gesti.

Ir prieš pat savo nugriuvimą Kerenskis, lyg per sap-nus, pradėjo matyti, jog klydęs, fataliai klydęs.

Rusų žmonės nuvargo dėl karės, tegul dabar talkininkai kariauja — pasakė Kerenskis "Associated Press" korespondentui.

Žiūrėkit, kaip didžiai skiriasi tie Kerenskio žodžiai, nuo to patriotiško šūmo, nuo to humbugo, kurį jisai skleidė Galicijos ir Rygos fronte pereitą vasarą.

Prasideda trečiasis revoliucijos aktas su bolševikais, kaip centralėm figurom. Čia apie santaiką su buržuazija jau nėra kalbos. Čia aiškiai einama prie to obalsio, kurį jau 12 metų tam atgal nustatė savo trečiame suvažiavime Rusijos social-demokratų Darbininkų Partija. Tas obalsis: darbininkų ir valstiečių diktatura.

Kareivija, kaip socialis organizmas, susideda iš tų pat sluoksnių, taip pat gauna vietos diktatūros sistemoje. Tai, teoretiskai imant, šian-dien Rusijoje turi turėti pir-menybę darbininkai, valstiečiai ir kareiviai, kurie, veikiausiai, sudaro 90% šalies gyventojų.

Pamislkite, kokia tai galybė svieto! Kokia įvairybė nuomonių ir visuomeniškų plėnų čia turės apsiereikti! Fronte dabar stovi bolševikai. Jie labiausiai matyti. Jų sriovė rodė didžiausio aktyviškumo.

Idomu dabar padaryti pa-lyginimai. Pačioje pradžioje revoliucijos buržuaziniai elementai šventai laukė, kad Rodzianko - Lvovas - Miliukovas prilenks Rusijai dan-gų. Bet gyvenimas nėjo tie-sios linijos keliu. Vingių vingiais pasikeisdamas gy-venimas iškėlė naujas spēkas ir naujus vardus.

Kuomet Kerenskis didžiū švyturiu sužibėjo, tai netik radikale buržuazija, bet ir tūli nelabai pastovūs sociali-stai šventai tikėjo, kad Ru-sija prieis prie išganymo ta tiesiąja linija, kokia veda Kerenskio diplomatija. Ke-renskis buvo garbinamas, kaip pusiau dievas.

Tačiau gyvenimas nėjo tiesiąja linija paskui Keren-skį. Gyvenimas vingių vin-giais pasikeisdamas iššaukė ant scenos naujus žmones.

Dabar atėjo bolševikų ei-lė. Daugelis žmonių šventai tiki, kad dabar tai jau tikrai esąs atrastas patsai tikriausias ir patsai trumpiausias kelias prie laimėjimo ir kad jau dabar, tai jau tikrai, žmonija bus vedama tiesių tiesiaisiais keliu.

Kas taip mano, tas nela-bai tesupranta visą gilumą sociališkų pervartų, kokius neša revoliucija. Reikalų į-vairumas turi gaminti įvai-rumų politikoje. Mės jau sakėme, kad darbininkai, val-

stiečiai, ir kareiviai sudaro 90% Rusijos gyventojų — o juk tas minias atstovauja bolševikai, menševikai ir sti-priausia tarpe valstiečių partija social-revoliucionie-riai. Naujoje valdžioje, li-oniškai kalbant, turėtų rasti vietos tos visos sriovės, ki-taip juk tai neišeitų darbi-ninkų ir valstiečių diktatu-ra, bet kurios bent vienos frakcijos diktatura.

Telegramos jau pranešė apie rezignavimą penkių bolševikų ministerijai. Rezigna-vo ir darbo ministeris bolševikas Šliapnikovas. Rezig-navusieji ministeriai reika-lauja, kad naujon valdžion ieitų nevien bolševikai, bet ir visų kitų sociališkų parti-jų atstovai. Tai, kaip ma-tot, viename iš vyriausių klausimų, net labiausia su-siorganizavę bolševikai grie-žtai skiriasi nuomone, tai ko jau norėti nuo kitų soci-alistiškų sriovių!

Gyvenimas ir čia pradeda eiti vingiuota vaga, kurioj atspindi nauji spēkų san-tikiai. Revoliucija nepaken-čia šablono, vienodumo ir smarkiai protestuoja, jeigu ją mėginama įsprauti į iš-anksto sutaisyti rėmus.

Pirmieji du revoliucijos aktai pasibaigė. Prasidėjo trečiasis aktas, galbūt, pat-sai sunkiausias.

Buržuazija žiūri į tą aktą su baime ir neapykanta, o mės turime žiūrėti su vilti-mi, kad sociališkios pajėgos naujoje Rusijoje bendro-mis išgalėmis įsteigs naujus principus politiniame ir so-cialiaime gyvenime.

L. P.

"Atgimimas"

Neprigulmingųjų katalikų Organas.

Štai, prieš mus naujas lai-krastis "Atgimimas," kurį redaguoja p. K. Norkus ir kuris yra organu "Lietuvių Tautinės Katalikų Bažnyčios."

Mūsų skaitytojams šiek-tiek žinoma apie vadinamus "nezaiežninkus," kurių vy-riausiu vadu yra kunigas (dabar jau vyskupas) S. Mic-kevičius. Tos rūšies katali-kai nepriguli prie oficialės katalikų bažnyčios, nepriguli prie Rymo, bet religija jų ta pati — tas pats dievo šlo-vinimas, tas pats šventųjų garbinimas, tos pačios reli-ginės ceremonijos, tas pats dūšios išganymas, ta pati pe-klia ir tas pats dangus.

"Atgimimas" rašo:

"Svarbiausiu mūsų tik-slu bus nešimas apšvietos, mokslo ir žinių mūsų skaitytojams, palaikymas tyros katalikų religijos, supažindinimas mūsų skai-tytojų su įvairiomis moks-lo šakomis, suteikimas jiems beletristiškų pasi-skaitymų ir t. t.

"Kiekvienos naujos idė-jos platinimas yra sun-kus; pradžioje jos pasekė-jai neskaitlingi ir perse-kiojami; pasiekimui ko-lygas ir suteikus daugiau progos pasižmonėti.

Dabar žiūrėkite, kokios buvo fėrų įplaukos ir kokios buvo išlaidos. Pinigų iš įvai-rių šaltinių įėjo \$71.475.93. Gi išlaidų pasidarė tiek, kad pelno liko tik \$754.00.

Tai gi veik 71 tūkstantis pasidarė išlaidų, o pelno li-ko tik septyni šimtai. Be a-bejonės, visokie menadže-riai, visokie garsintojai čia puikiai pasipelnė.

gy, laikiusieji juos didžio-je tamsybėje, bauginusieji juos "kramola" ir didžia-vusieji prieš cariskąją val-džią, neužsitarnavo jokios užuojautos nuo bažnyčios galvos."

Pirmame naujo laikraš-čio num. vyskupas Mickevi-čius persergsti visuomenę nuo Strazdelio, Dilionio, Ur-bono ir Mikolauskų. Tie ku-nigai būk esą negeri.

Mickevičius rašo:

"Tai pranešdamas lietu-vių visuomenei, prašau vi-suomenės rimtai pagalvoti apie savo dūšios išgany-mą ir įieškoti suraminimo savo sielai, o Lietuvių Tau-tinė Katalikų Bažnyčia, kuri skelbia tikrą Kris-taus mokslą, visuomet eis pagalbon savo tautos žmo-nėms."

"Atgimime" yra Apžval-gos skyrius ir straipsnių a-pie Modernizmą, kurio pap-rasti parapijonai, be abejo, nesupras.

Iš apžvalgos matyties, kad visuomeniškai politiniuose klausimuose nezaiežninkų organas eina su vadinamais tautininkais.

Pirmame num. telpa gana geras straipsnis: "žiupsnelis iš mūsų poetų darbų," ta-čiaus jame vistiek nėra aiš-kaus analizo naujosios lietu-vių poezijos ypatybių.

Skaitytojai, gavę pirmąjį "Atgimimo" numerį, vistiek neturės jokio supratimo kuo yra, kokiais principais remiasi tautinė bažnyčia. Jo-kio pamatinio straipsnio tuo klausimu nėra. O jei-gu nėra — tai ir išrodo, kad, faktiškai imant dalyką, ne-zaiežninkai principaliuose klausimuose, niekuo nesiskir-ria nuo "miokų." Juk iš-tikrųjų — koks gi skirtumas yra, ar mus į dangų (ar į pe-klą) pasiųs kun. Mickevičius ar kun. Kemešis?

"Atgimimas" išrodo la-biau svietišku, o ne dvasiniu laikraščiu. Ar tiki į Dievą ir į Jėzų Kristų (į dūšios ne-mirtinumą ir į kitus tink-sus) tas redaktorius K. Nor-kus—sunku žinoti, bet iš-rodo, kad apie religijos daly-kus jisai neturi jokio supra-timo. O gal būti, jisai pats yra bedievis, bet tuomet sun-ku suprasti, kaip greitai ji-sai mokoje prisitaikint prie "naujos vėros" ir net tapti jos vadovu.

Tarp angliškai kalbančio svieto yra kunigų, kurie iš krikščionybės išveda socia-lizmą. Mokslingumo tame nėra, bet yra gana daug šir-dingumo. Tačiau "Atgimi-me" apie socializmą nei žo-delio nėra. Jame kvepia tauta ir tikta tauta. Tai gi, ir čia religinio nuosirdumo vietą užima sandoriečių tau-tiškumas — vadinasi, pap-rasta politikėlė.

Naujas skandalas kapita-listiškos labdarybės pasauly.

Neperseniai New Yorke į-vyko armijos ir laivyno fė-rai, nuo kurių pelnas turėjo eiti kareiviams ir matro-sams, kad pagerinus jų są-lygas ir suteikus daugiau progos pasižmonėti.

Dabar žiūrėkite, kokios buvo fėrų įplaukos ir kokios buvo išlaidos. Pinigų iš įvai-rių šaltinių įėjo \$71.475.93. Gi išlaidų pasidarė tiek, kad pelno liko tik \$754.00.

Tai gi veik 71 tūkstantis pasidarė išlaidų, o pelno li-ko tik septyni šimtai. Be a-bejonės, visokie menadže-riai, visokie garsintojai čia puikiai pasipelnė.

L. Pruseika.

Karolius Marksas ir Jojo gadynė

(Tąsa).

teisybės, o Vokietijoje prie to prives apsi-svietusioji mažuma. Francijoje žmoniškū-mą atstovauja proletariatas, o Vokietijoje—dvasinė aristokratija."

Vadinasi, "tikrieji" socialistai ro-dėsi, kad išsiluosavimo keliai Vokietijoje bus visai kitokie, negu Francijoje. Jiems rodėsi, kad Vokietijai nereikės pereiti per pragarą kapitalistinio išsiplėtojimo ir kad Vokietija, šviesūnijai vadovaujant, stačiai persoks į sociališkąją rojų.

Tie nabagai labai klydo. Vokietijos ekonominis atsilikimas nebuvo tai Vokieti-jos ypatybė, vedanti stačiai prie socializmo. Vokietija turėjo pereiti per tą patį kapita-listinio plėtojimo laipsnį, kaip Anglija ir Francija.

Pradžioje 1845 metų Marksas ir En-gelsas dar nebuvo visiškai atsikratę nuo įtek-mės taip vadinamų "tikrųjų" socialistų. Tai ypač aišku Engeldo laiškuose, rašytuose Marksui į Brusselį. Taip, paveizdan, lai-ške rašytame iš Barmeno 22 d. vasario En-gelsas praneša apie sociališką agitaciją Bremene, Elberfelde ir kituose miestuose Girdi, susirinkimuosna lankosi daug žmonių —bankieriai, krautuvninkai, inteligentija... tik vienų darbininkų beveik nėra. Socialis-tai(tuomet sakydavę komunistai) įgija vis daugiau šalininkų.

Tai gi, mat, džiaugtasi, kad plačioji vi-suomenė pritaria komunizmui ir neatkreip-ta ganėtinai atydos, kad tuomi visųpir-miausia turi rūpintis proletarai.

"Tikrieji" socialistai manė, kad Vokie-tijoje tuojautės įvyksianti socialė revoliuci-ja ir kad šalis jau pribrendusi prie socialis-tiškos tvarkos. Apie politinę revoliuciją jie nei nešneko ir tame taip-pat buvo jų pamatinė klaida. Bėgamoji politinė kovoj jie nedalyvavo ir tą jų stambią klaidą Marksas tuoj nurodė.

Tačiau gyvenimas nemielaiširdingai ardė tas "tikrųjų" socialistų svajones, būsią lygybę pasaulį įkursiant šviesūniją. Tas svajones ypatingai ardė vis didėjanti darbo žmonių kova. Tos darbo minios turėjo bū-ti Messija, vedas prie socializmo. Apie ūmą socializmo įvykinimą taip-pat neprisiėjo daug kalbėti.

Galima tvirtinti, kad apie pabaigą 1845 metų mokslinio socializmo tėvai — Mark-sas ir Engelsas — jau nieko bendro neturė-jo su "tikraisiais" socialistais, netik nieko bendro neturėjo, bet vedė kovą su tais vėjo neštais ir pamestais romantikais. Neužilgo ir vienas "tikrųjų" socialistų stulpų — Hessas — prisidėjo prie Markso, gi Gruen-sas visą laiką buvo dideliu Markso priešu. Tačiau jo žvaigždė greitai užgeso Pary-žiuj. Pabaigoj 1845 metų buvo parašytas gan stambus veikalas — kritika įvairių rū-šių vokiečių filosofijos ir socialistų, tačiau tas veikalas niekuomet nebuvo atspausdin-tas.

Gana greitai apsidirbo Marksas ir su vadovu vokiškų buržuazinių radikalų Ka-rolium Heizeniu. Tasai žmogus turėjo gan aštrią plunksną ir miklų liežuvi. Jis buvo karštas republikonas, karštas Prūsų val-džios priešin, bet kiekvieną kartą, kada iš-girdavo socialistų kalbą apie klesų kovą, apie proletariato reikalus, tai biedniokas radikalas nebesitverdamo piktumu. Hein-zen, kaip stiprėjančios buržuazijos ideolo-gas griežtai atmeta klesų kovą. Jam rūpi "visa tauta". Gi darbininkam jisai reko-menduoją šviesties, gretinties prie abelnos nacionalės kultūros, laipsniškai pratinties dalyvauti politinė kovoj.

Skaitytojai lengvai gali pastebėti, kad Heizenio šnekos, kaip du lašu vandens pa-našios į šnekas dvidešimto amžiaus kapita-listiškų intelektualų, kurie mėgina praver-ti darbininkams duris į rūmus buržuazinės kultūros ir pasodinti juos kokią nors ra-miam užkampy.

Taip kaip šiandien lietuvių Šliupas, ru-sų Struvė, amerikiečių Gompersas ir kiti panašūs karžygiai gauna kinų drebėjimą kiekvieną sykį, kuomet užsimenama apie klesų kovą, taip lygiai ir Heizenas, dar 70 metų atgal, gązdino, kad klesų kova veda prie ištivikimo ir neapykantos, veda prie doros išgverimo.

Marksas atsakė Heizeniui per "Deut-sche Brüsseler Zeitung." Tarp kitko, Mark-sas tenai plačiai išaiškino, kaip susipratę darbininkai privalo žiūrėti į buržuaziją.

"Liberalai buržuazijai rūpi nuversti valsty-bės valdžią, o visiškai ne liaudies gerovė," tačiau buržuazijos liberalų valdžia vistiek daug geresnė, negu, paveizdan, patvaldiš-koji Prūsų valdžia. Marksas lygina padė-jimą Prūsuoje su tuo, kas yra Amerikoje Francijoje ir Anglijoje. Prūsuoje viešpatau-ja atžagareivių dvarponija, gi anuose kraš-tuose — liberalė buržuazija. Tuose kraš-tuose darbininkų klesai daug patogiau vesti kova už savo teises, nes ten yra daugiau laisvės — laisvė žodžio ir susidraugavimų. Vadinasi, nuvertimas patvaldytės ir pakei-timas jos liberalu buržuazijos valdžia yra žingsnis pirmyn, bet anaipol ne galutinas tikslas. Pažengus tą žingsnį, darbininkai veda kuosmarkiausią kovą su buržuazija, veda klesų kovą. "Pati tikroji kova su bur-žuazija prasidės tuomet, kuomet buržuazi-ja laimės."

Tai gi, Marksas teisingai pasakė buržu-azijos radikalams, kad nuvertus Prūsų ab-soliutizmą, anaipol dar neužviešpataus vienybė, netik neužviešpataus vienybė, bet prasidės dar aštresnė kova.

Kaip matot, tai Markso gyvenimas Bel-gijos ištūrmime pasižymėjo nuoseklia prin-cipiale kova — išpradžių su pasipūtusiais filosofais a la Bruno Bauer, paskui su "tik-raisiais socialistais ir su buržuazijos radi-kalais. Ir vieni, ir antri ir treti tapo sukri-tikuoti. Filosofai nurimo, "tikrasai socia-lizmas pradėjo tirpti ant kritikos ugnies, o buržuazijos ideologai buvo atskirti nuo darbininkų judėjimo.

Užtat vis labiau vystėsi, vis drūtesniais pamatais rėmėsi ta mokslo ir politikos sis-tema, kuri vadinasi marksizmu ir kurios dvasiniais tėvais yra Marksas ir Engelsas. Tos sistemos branduoliu buvo šie dėsniai: žmonijos praeitis yra tai istorija klesų ko-vos. Valdančioji klesia semia savo politinę ir dvasinę galybę ekonominiame išnaudoji-me žemutinių klesų. Pribrendus produkci-jos spēkoms, persimainius ekonominių san-tikių pagrindu, buržuazija nušlavė feoda-lizmą ir absoliutizmą (karalių patvaldytė), bet naujos pramonės centruose auga naujas milžinas — proletariatas, kuris savo kaleina turi nušluoti buržuaziją. "Kad to atsiekus proletariatas veda kovą kaip poli-tinę, taip ir ekonominę.

Tai gi, pabaigoje 1845 ir pradžioje 1846. m. Marksas jau buvo "marksistu," sudegi-nusiu visus senus "dievukus" — "dievukus" filosofijos, buržuazinių radikalų ir tų socia-listų svajotojų (Owenas, Fourier, Cabet), kurie tikėjosi išgydyt pasaulį, sutaisę koki nors gudrų receptą.

Kaip matėte jau, Markso pažiūros vys-tėsi žingine, lėtai. Juk dar 1843 metais ji-sai redaguoja buržuazų pirmėvių "Rhein-sche Zeitung" ir sakosi nesąs kompetetiškai kalbėti apie socializmą bei komunizmą, pa-skui užsidega Feuerbacho gyvąją kovos fi-losofiją ir vyksta Paryžiūn sėmies naujos žinijos. Paryžiūn ir Brüsselį, ruoštas po ruošto, budavoja mokslinio socializmo sis-temą.

1841—47 metais Marksas persiskiria ir su Proudhonu, apie kurį mės gan kalbė-jom, kaip apie smulkiosios buržuazijos so-cialistą, kuris atmesdamas stambiųjų nuo-savybę, įsimylėjo į smulkiją ir baisiai bi-jojė nuoseklios ir plačios darbininkų kovos, kurią pradėjo skelbti Marksas. 1854-55 metais Marksas dar labai guodojo Proudhoną, o jo vyriausią veiklą prieš nuosavy-bę vadino pirmuoju darbininkų manifestu. Bet tas Proudhono gerbimas tuo labiau ny-ko, juo labiau tas veikėjas purtėsi nuo re-voliucijos ir nuo darbininkiško socializmo.

Viename savo laiške Proudhonas tėviš-kai mokina Brüsselio tremtinį, kad revo-lucijos jau atgyveno savo amžį ir kad nuo-savybę, girdi, reikia suspirginti ant smul-kios ugnelės — truputis po trupučio. Jisai atmeta dogmą, tai yra, atmeta aiškumą ko-vos būdų ir tikslo. Vieton to rekomendu-oja atsargią kritiką ir filisterių draugiš-kumą.

F. Mehringas, kalbėdamas apie šitą Proudhono laišką, teisingai pastebi, jog jam rūpėjo palaikyti darbininkų galvose painia-va ir prietariai. Tuo tarpu Marksas norėjo visiško aiškumo.

Proudhonas rekomenduoja Marksui iš-gydyt visuomenę su pagelba "ekonominės turtų kombinacijos."

Kame gi buvo ta ekonominė kombina-cija? Apie tai rašo Engelsas, kuris 1845 m. kelis sykius buvo nuykęs Paryžiūn: "tie žmonės (proudhonistai) nori supirkt visą Franciją, o paskui, veikiausiai, visą pasaulį... savo sutaupytais skatikais ir at-sisakydami nuo procentų ant įdėto kapita-lo... Tuo būdu jie mano supirkt "tuote la belle France..." Rotšildas ir jo draugai yra

Knut Hamsun.

BADAS.

Vertė švenčioniškis.

(Tasa).

—Taip, galite, — ji pusbalsiai, akis nu-

leidus, prabilo.

—Kada?

—Nežinau.

Abudu tylime.

—Nejaugi tamsta nepermainysi savo nuosprendžio ir neatidengsi nors ant valandėlės veidą? Aš noriu aiškiai matyti su kuo kalbu.

Ir vėl tylime.

—Utarinko vakare tamsta gali mane čia pat sutikti. Ar norite?

—Mano brangi, jeigu tik pavelsi tą padaryti!

—Aštuntą valandą.

—Labai gerai.

—Aš ranka glosčiau jos burnusą, neva šluostydama sniegą, bile tik gauti proga arčiau prisiglausti prie jos; man buvo didžiausia laimė prisiglaudus prie jos stovėti.

—Bet tamsta neprivalai apie mane blogai mislyti, — tarė ji ir nusišypsojo.

—Niekio panašaus...

Ji staiga numetė nuo veido uždangalą; mudu valandėlę stovėjome ir vienas į kitą žiūrėjome. Ilajale! prabilau aš. Ji tuojaus pasistiepė ant pirštų, abiemis rankomis apkabino mano kaklą ir pabučiavo tiesiai į lūpas. Tik vieną sykį, bet karštai, meiliai ir pašėlusiai greitai pabučiavo į lūpas. Jaučiau, kaip jos širdis ėmė smarkiai plakti ir ji pradėjo sunkiai alsuoti.

Akies mirksnyje ji išspruko iš mano rankų ir, uždusius balsu, pašnabždomis, pasakė "labanakt!", nusiuko ir greitai laiptais nubėgo į viršų, nepratardama daugiau nei žodžio....

Duryš užsidarė.

Ant rytojaus dar labiau pradėjo snigti; tai buvo mišinys lietaus su sniegu, krito dideli, šlapi plukštai sniego ir tuojaus tirpo. Oras drėgnas ir šaltas.

Nubudau vėliau, negu paprastai; po pergyventų vakarykščių scenų mano protas buvo apimtas kokiomis tai miglomis, neaiškumu, širdis pripildyta maloniais jausmais, smagiais atsiminimais. Aš džiaugiausi, ilgą laiką gulėjau lovoj, persistatydama sau, kad greta manęs guli Ilajalė; ištiesiau rankas, nėva apkabindamas, prispaudžiau jas prie savo krūtinės ir bučiavau tuštumą — orą. Atsikėliau, apsirengiau, išgėriau stiklą šilto pieno, paskui užsisakiau mėsos, pavalgiau ir nuslopinau badą. Tik mano nervai vėl tapo sujudinti.

Nuėjau ant turgavietės. Maniau, ar nerasiu kur nors panešoto brusloto, kurį už prieinamą kainą galėčiau nusipirkti; man norėjosi po žiponu ką nors pasivilkti. Kada aš stovėjau ant turgavietės ir žiūrėčiau brusloto, praėjo pro mane tūlas žmogus ir pašaukė. Aš numėčiau bruslotą, atsiskau ir pamačiau savo pažįstamą, — tai buvo technikas ir ėjo į darbą.

—Eime išgersime po stiklą alaus, — tarė jis. Tik greičiau, nes aš laiko neturiu... Beje, su kokia motere tu vakar vakare ėjai?

—Klausyk, — pavydžiai aš jam tariau, —o kas būtų, jeigu aš tau pasakytiau, kad ėjau su savo sužiedotine?

—Velniai tave pagriebtų! — sušuko jis.

—Taip, vakar vakare mudu su ja jau padarėme sutartį.

Jis labai nusistebėjo ir tvirtai įtikėjo mano žodžiams. Begėdiškai jam melavau ir tuomi atsikračiau nuo tolimesnių klausinėjimų apie tą moterį. Mudviem padavė alaus. Išgėrėme, atsisveikinome ir persiskiriant jis pridūrė:

—Beje, aš tau skolingas keliatą kronų; man labai gėda, kad iki šiol dar neprisirengiau tau skolą atiduoti. Bet atleisk, greitai laiku atiduosi.

—Ačiu už tai, — tariu jam, nors gerai žinoju, kad savo skolos niekad negausiu, jis niekad man negalės atiduoti.

Tuo tarpu alus pradėjo veikti, galva ėmė sukti. Vakarykšti nuotikiai pradėjo mane nervuoti, sukėlė visus jausmus. Kas bus tuomet, jeigu utarinke ji man nepasiduos? Juk ji gali permislyti ir nuspresti — prižadą sulaužyti?

Mano galva išsiblaivė nuo visų vakarių miglų, protas pradėjo veikti ir aš išminiau apie vakarykščių pinigų, kuos pavogiau. Apėmė baimė ir pradėjau arvuotis. Vagystė iš smegenų neiėjo, kyse persistatė visi prasikaltimo planai:

mačiau krautuvėlę, mačiau tuos pinigus ir savo sudžiūvusią ranką, grabaliojančią juos... Stai ir policistas, — jis mane suarėš-tuos, uždės ant rankų retėžius ir surakins; o gal tik ant vienos rankos uždės retėžį ir nusives? Stai ir policijos nuovadas, kur bus sustatytas protokolai ir man pasakys: "Na, ponas Tangen, dėl tavęs jau kamera prirengta ir joje amžinai galėsi būti. Ten bus tamsu!..."

Hm... Aš vis labiau nervavausi, spaudžiau savo kūmščias ir greitai žingsniavau. Suardžiau suolą ir atsisėdau.

Ir kokios vaikiškos mintys! Argi galima bus prirodyti, kad aš tuos pinigus pavogiau? Apart to, jeigu pardavėjas kada nors ir prisimins visą tą istoriją, tai jis niekad neišdris triukšmą pakelti; juk jis tarnauja toj krautuvėj ir brangina tą savo tarnystą. Jis tylės ir niekam nieko nesa-kys! Jeigu ką ir pasakytų, aš jam atkirsčiau: "Meldžiamasis, be jokio triukšmo! Geriau nutilk!"

Nors aš ir stengiausi save nuraminti, vienok tie pinigai man nedavė ramumo. Mintimi pats sau padariau tardymą ir pas-kui priėjau prie išvedimo, kad pirmiau, kuomet badavau, buvau daug laimingesnis, nes jaučiau, kad sąžinė tyra. Ir kaip su Ilajale?! Argi aš, prasikaltėlis, glausdamosis prie jos, nepažeminau jos doro vardo?! O, viešpatie! Ilajale!

Buvau girtas, kaip šiaučius. Palei ap-tieką sėdėjo moteris su pyragaičiais ir aš prie jos priėjau. Aš dar galiu nusiplauti tą juodą dėmę, kurią vakar papildžiau, dar nevēlu. Visam pasauliui parodysiu, kad aš galiu padaryti! Ikišau ranką į kišenių, su-grabalioju visus pinigus, prisistartinau prie jos, tartum norėdamas pyragaičių pirkti, supyliau jai pinigų į ranką ir, nei žodžio neprataręs, nuėjau.

Nuo manęs tartum slogutis nuslinko, pasidariau linksmas, jaučiausi, kad dabar mano sąžinė vėl tyra! Kada pasiliko tušti kišeniai, tai jau manęs niekas nekankino, nejačiau jokios naštos ir jaučiausi laimin-gu, kad kišeniųje nėra nei ere. Tais pinigais mažai pasinaudojau, bet vargo daug turėjau — jie mane slaptai kankino. Dar aš nesu taip žemai nupuolęs ir galiu kovoti su piktiais jausmais ir blogais darbais. Ačiu viešpačiui, dabar vėl pakilau iki žmogaus laipsnio. Pažvelgiau į minią ir tariu: visi mano pėdomis sekite! Darykite taip, kaip aš darau! Juk aš sušelpiau ir dar kaip nu-džiuginau beturtę seną moterį, kuri ant gatvės pyragaičius pardavinėja. Šiandien ji savo kūdikius galės pavalgydinti ir jie sotūs atguls... Aš gėrėjausi savo darbais ir priėjau prie išvedimo, kad pasielgiau labai dorai ir teisingai. Ačiu tau, viešpatie, kad tų pinigų jau nėra mano kišeniųje!

Girtas, sujudintais nervais, ėjau gatve augštai iškėlęs galvą. Džiaugiausi, kad da-bar tyra sąžinė, drąsiai galėsiu Ilajalei žiū-rėti į akis. Jokio sunkumo, jokios sąžinės graužimo nejaučiau; galva buvo lengva, mintys blaivos, šviesios. Užėjo noras pa-baikauti, iškirsti kokią nors baiką. Eidamas gatve visą laiką elgiausi, kaip koks be-protis; ausyse truputį užė ir alkoholis ap-ėmė visą kūną. Pamačiau bestovintį lais-kanešį. Man užėjo noras prieiti prie jo, pa-aikinti, kiek aš turiu metu, paspausti ran-ką ir vėl nueiti be jokios platesnės kalbos. Taipgi pradėjau studijuoti praeivių juoką, gatvės akmenis ir suradau, kad jie labai įvairūs ir turi daugybę ženklų. Taip ei-damas, dasigavau iki Stortingo plečiaus.

Staiga sustojau ir įsmeigiau akis į ve-žėjo vežimą. Vežėjai vaikštinėja palei sa-vo vežimus ir kalbasi tarpe savęs; arkliai stovi nuleidę galvas. Vėjas smarkiai pu-čia. Einame! pats sau tariu ir alkune su-daviau pats sau į šoną. Greitai priėjau prie vieno vežimo ir įsėdau į jį.

—Ullevaldo gatvė, N37! — sušukau jau. Mudu nuvažiavome.

Keliu važiuojant, vežėjas atsiskuto ir pradėjo žiūrėti į vežimą. Ar tik jis nesu-pranta, kad aš pradėjau baikauti? O gal jam keista išrodo, kad mano drabužiai vi-siškai sudėvėti?

—Man būtinai reikia rasti namie vieną žmogų! — sušukau jam, stengdamasis ne-duoti progos pradėti kalbėti ir pareika-lavau, kad jis greičiau važiuotų.

Mudu privažiuojame prie N37, susto-jame, aš išsoku iš vežimo, laiptais užbėgu į viršų ir, iš visos pajėgos, patraukiu skam-butį.

Atidaro duris jauna, daili mergaitė; pastebėjau, kad ji nešioja auksinius auskė-rus, dailiai apsirėdžius ir susišukavus. Ji nugastingai žiūri į mane.

Aš klausiu, ar čia negyvena Kerulfas, Jokimas Kerulfas, vilnų pirklys. Jis toks

Ponia Humiston kaltina kareivius.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on November 23, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Moterų advokatų susirin-kime įvykusiame New Yorke, ponja Humiston metė kaltinimą, kad Uptono lage-ruose, kur randasi naciona-lės armijos kareiviai iš mie-sto ir valstijos New York, platinasi paleistuvystė ir kad nuo to nukentėjusi dora 600 merginų. Jinai sakosi turinti faktų ir liudininkų. Jai esą labai skaudu, kad ne-dorumas įsiviešpatauja tarpe jaunų kareivių ir kad greitai pradės rodyties "ka-rės vaikai."

Generolas Franklin Bell, kuris yra pačiu stambiausiu viršininku Uptone, tvirtina, kad nieko panašaus nėra. To generolo mintį remia ir kiti aficeriai ir stambiųjų New Yorko dienraščių ko-respondentai, kurie nei su-lyg aguonos grūdėliu nema-tą ištvirtino.

Tačiaus ponja Humiston nenutyla. Ji su kupinom rieškėm faktų vykianti į Washingtoną pas patį karės ministerį ir darodysianti sa-vo įtarimą. Ji sako, jog la-gerių aplinkėse gyvenanti žmonės ir pačios merginos būsiandies geriausiomis liū-dininkėmis. Ji yra tos nuo-monės, kad visos tos "istori-jos" negalima užglostyti ir kartą reikia priversti dorą dar sykį pražydyti.

New Yorko kapitalistų spauda labai neužsiganėdi-nus ponios Humiston paskel-bimais. Ant jos pyksta, ko-dėl ji taip šaukia visa burna. Jai rekomenduoja tylomis tą klausimą išrišti, tečiaus net pats New Yorko "Sun" pri-pažįsta, kad "tam tikras pa-leistuvystės laipsnis yra kie-kvienoje draugijoje."

Taigi, kaip pasirodo, net skaudūs Europos patyrimai, kokiais Amerikos karinė valdžia norėjo pasinaudoti, yra tik menkas tvėnkyns dėl tų apsirėškimo, kuriuos gimdo karės ir karės aplin-kybės. Juk niekam šiandien nėra slaptybės, kad daugybė Francijos, Rusijos, Vokietijos ir kitų šalių kareivių ser-go veneriškoms ligomis ir kad karės vaikų visur išau-ga veneriškoms ligomis ir vė ir kareiviai turi savotišką psichologiją, kuri veik nepaiso individualės "ena-tos" ir ta psichologija iš-nyks tik su militarizmo ir pastovių kariumenų griuvi-mu.

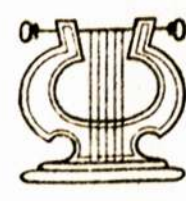
Ponia Humiston žiūri į tą blogą per individualės dory-bės plyšėlį. Ji savo buržu-ziniu protu negali apimti vi-so platumo karinės paleistu-vystės klausimo. Ji negali panaikinti pasekmių, nepa-naikindama priežasčių.

"Naujienos" atrado esant reikalingu pakedent "Lais-vės" redaktorių, kad jisai kuomet tai parašęs rezoliu-ciją, jog ir šelpimo klausime nesą vienybės ir "kad tik na-jųvų kūdikiai gali tikėti į vie-nybę šelpimo darbe."

Taigi, žinoma, kad abso-lutės vienybės nėra. At-siminkit, kad tuomet ėjo kal-ba apie visų trijų fondų su-liejimą, o dabar mes užsimi-nėm tik apie sutartį tarpe dviejų sriovių.

LABOR LYCEUM

957 WILLOUGHBY AVENUE
BROOKLYN, N. Y.

Antras Didysis "Laisves" Bendroves

KONCERTAS

(PO KONCERTUI—ŠOKIAI).

Programo išpildyme dalyvauja:

Lazar S. Samoiloff, baritonas Maurice Nitke, smuikorius
 Adelaide De Loca, kontraltas Jeannette Arens, sopranas
 Annita Cahill, sopranas Choras "Aidas"

Programas.

DALIS I.

- (a) Revoliucijos Himnas M. Petrauskas
(b) Sveiki agni, draugai XX
"AIDOS" CHORAS
- Duo- Crucifix Faure
ADELAIDE DE LOCA
ANNITA CAHILL
- Part of Concerto Mendelssohn
MAURICE NITKE
- Aria Pique Dame Tchaikowsky
JEANNETTE ARENS
- Prologue- Pagliacci Tancavallo
LAZAR S. SAMOILOFF
- Aria-Samson and Dalila Saint-Saens
ADELAIDE DE LOCA

DALIS II.

- Duo- Amore A. A. Guercia
JEANNETTE ARENS
LAZAR S. SAMOILOFF
- Tullaby Gretchaninoff
ANNITA CAHILL
- Violin Solo MAURICE NITKE
- Selection of Russian Songs LAZAR S. SAMOILOFF
- Marschallaise.

PRADŽIA 230 v. PO PIET. Susivienė bus leidžiami svetainės tik pasibaigus numerui.

LAZAR S. SAMOILOFF

LAZAR S. SAMOILOFF yra žinomas visam pasaulyje, kaip puikiausias bari-tonas. Savu laiku Lazar S. Samoiloff yra buvęs direktorium Imperatoriškos Operos Odesoje. Taipgi ir kituose Rusijos miestuose yra davęs koncertus su didžiausiu pasisekimu. Tų laikų garus dainininkai, kaip tai: Shalapiņ, Augusto Brodo ir kiti sakydavo, kad Lazar S. Samoiloff turi genialią bal-są. Lazar S. Samoiloff yra dainavęs Milane, Paryžiuje, Vienoje ir ant galo didžiūjam New Yorko. New Yorko, Lazar S. Samoiloff, du metu dainavo su Metropolitan Operos Co. ir, budamas geru pedagogu balso, jis užėjo mo-kyklą, Carnegie Hall, kuri yra žinoma visam New Yorko.

LAZAR S. SAMOILOFF, kaip pirmiešų pažįtur žmogus, su mielu noru su-tiko patarnauti "Laisvės", padainuodamas daug gražių populiariškų rusiškų dainelių. Visas programą yra po direkcija Lazar S. Samoiloff.

VISI suprantanti muziką, lai perskaityt programą, ir lengvai galės apvertinti mūsų koncerto laipsnį.

Nedelioje
po piet

16

Gruodžio

{Dec.}

1917

Tikietų

{Kainos:}

75 centai

50

"

35

"

25

"

Iš anksto tikie-tus galima gaut
 "Laisvės" ofise,
 455 Grand St.,
 Brooklyn, N. Y.

The Lithuanian Semi-Weekly
"LAISVĖ"
 Published by the
LITHUANIAN CO-OPER. PUB.
SOCIETY (INC.)
 Every Tuesday and Friday at
 455 Grand St., Brooklyn, N.Y.
 Yearly subscription rates: in
 U. S. \$2.50, to foreign countries
 \$3.50.
 "Entered as second class
 matter March 11, 1914, at the
 Post Office at Brooklyn, N. Y.,
 under the Act of March 3, 1879.
 Telephone Stagg 3878.

"LAISVĖ"
 Kina du sykiu savaitę: Uta-
 rinkais ir Pėnyčiomis, 183 Ro-
 obling St., Brooklyn, N. Y. Le-
 džia Lietuvių Ko-operatyvika
 Spaudos Bendrovė, 455 Grand
 St., Brooklyn, N. Y.
 Prenumerata metams: Ame-
 rikoje — \$2.50, Kanadoje ir už-
 rubežiuose — \$3.50; pusel me-
 tų Amerikoje — \$1.25; Kanado-
 je ir užrubežiuose \$1.75.
 Telephone Stagg 3878.

LAISVOJI SAKYKLA

KODĖL NEVEIKIAMA?

"Motery Balso" N9 ir 10 š. m., įžanginiuose straipsniuose, drg. K. Petrikienė (bene tik kaip redaktorė) skundžiasi Lietuvių Moterų Progresyvių Susivienijimui, kad "tūlos buvusios vadovės" neveda "neatlaidžios kovos už savo būvį, už darbininkų klesos reikalus," bet tik "ramiai šiame momente ilsisi." Būdamas viena iš S-mo narių, pirmiau per ilgus metus veikusių toje mūsų organizacijoje, turimi tiesą pasakyti, kad ir aš esmi viena iš tų buvusių vadovių, kurios "šiame momente ilsisi." Nenorėdama ant toliaus duoti mūsų organo redakcijai panašias be-reikalingas dalykas užimti organe vietą, kuri būtų galima kur-kas naudingiau sunaudoti patalpinant bent Pirmojo Susivaižiavimo Protokolo referendumo pasekmes arba įvedimu nekurių neesantių, bet reikalingų, "Motery Balse" skyrių, aš šiek-tiek noriu pasakyti apie savo "neveikimą."

Draugės, manęs šiais metais nematote priešakyje jūsų veikimo ne dėl to, kad nepritarčiau S-mui, kurio budavojimui per aštuonis metus paaukavau daug savo brangaus laiko. Ne. L. M. P. S.-mas man brangus, kaip ir visada. Bet mano veikimas tuo tarpu tapo nuo jo atitrauktas dėl to, kad užstojo reakcijai suvienytose valstijose šiuo karės metu, prisiėmą daug laiko pašvęsti vietiniam prieš-reakcijiniam darbe, kuris yra neatidėtinas. Kad atlikti man pavestas pareigas gegužės mėnesyje, Brooklyn, N. Y., susitvėrusioje Lietuvių Tiesų Pagelbos Draugijoje, tai prisiėmė per porą mėnesių nevien tik visas liuosas valandas pašvęsti, bet reikėjo daug dienų nuo reguliario darbo išlikti. Vėliau, rugpjūčio mėnesyje, susitvėrus New Yorko ir A-pielinkės L. D. Taikos ir Teisių Komitetui, man vėl prisiėmė apsiminti atlikti dalį darbo. Kaip vienoje, taip ir kitoje įstaigoje darbo daug, o pagelbininkų neturime, kad atliktinėtų mūsų darbą. Be to, suvirš mėnesį laiko ilgiausias valandas vakarais pagelbėjau anglams socialistams darbe prie įsteigimo "The Peoples House." Vis-kas tas juk ne dėl asmeni-

nės, bet dėl "darbininkų klesos" gero. Atleiskite, kad mano nuomone, veikimas L. M. P. S.-me nėra vienintėliu būdu veikimo "už savo būvį ir darbininkų klesos reikalus."

Kaslink mano veikimo S-me šį metų turio pasakyti, kad mažai padaryta sulyginus su darbu atliktu pirmiaus, apart sutvarkymo L. M. P. S. finansinių knygų ir surengimo raporto, gegužės 11, 12 ir 13-tą sulgy P. K.-to nutarimu lankiausi Philadelphia, Pa., reikale įvedimo tvarkos "Motery Balso" Administracijoje. Vėliau, liepos mėnesyje, vėl prisiėmė būti virš savaitę laiko Philadelphiaj, kad užvedus finansines knygas ir surašius visas apyskaitas "Mot. Bal." Ad-jos, pradėdant su rugsėjo mėnesiu, 1916 iki 1-mai liepos, 1917 m. Draugės pačios galite spręsti, kiek laiko man teko prigelbėjimui "M. B." redakcijai.

Galop prisiėmą priminti, kad mano straipsnis pasiūstas "M. B." redakcijai į laiką, kad tilptų N1 š. m., per penkias savaites išgulejo redakcijoje be jokio paaiškinimo, kodėl vilkinama. Pareikalavus jo atgal tas straipsnis tapo sugrąžintas irgi be mažiausio paaiškinimo, kodėl netalpinta. Jeigu panašiai pasielgiama ir su kitų draugių straipsniais, tai tas negali paskatinti mūsų draugių prie "neatlaidžios kovos už savo būvį", atpenč, gali tik "ramiai šiame momente ilsisi." Būdamas viena iš S-mo narių, pirmiau per ilgus metus veikusių toje mūsų organizacijoje, turimi tiesą pasakyti, kad ir aš esmi viena iš tų buvusių vadovių, kurios "šiame momente ilsisi." Nenorėdama ant toliaus duoti mūsų organo redakcijai panašias be-reikalingas dalykas užimti organe vietą, kuri būtų galima kur-kas naudingiau sunaudoti patalpinant bent Pirmojo Susivaižiavimo Protokolo referendumo pasekmes arba įvedimu nekurių neesantių, bet reikalingų, "Motery Balse" skyrių, aš šiek-tiek noriu pasakyti apie savo "neveikimą."

M. M. Raciūtė - Herman.
 New York City,
 Lapkričio 17, 1917.

Korespondencijos

EASTON, PA.

10 d. lapkričio vietos lenkų socialistų kuopa buvo surengus prakalbas. Kalbėjo drg. Laulis — rusas. Publikos susirinko mažai, nes nebuvo išgarsinta, tik vieni nuo kitų sužinojo. 11 d. lapkričio buvo prakalbos S. L. A. 31 kuopos. Buvo garsinta, kad kalbės S. Gegužis, bet vieton jo atvažiavo V. Vitaitis iš New Yorko. Pirmiausia kalbėjo apie Susivienijimo reikalus, o paskui apie išgavimą Lietuvai nepriegulmybės. Pirmojo daly savo kalbos nurodė ne naudingumą prigulėti prie Susivienijimo ir agitavo visus rašyti. Antrojo daly kalbos aiškino apie Lietuvą ir kaip galima būtų išgauti nepriegulmybę. Išpėrė kailį klerikalams, užsiminė ir apie socialistus ir pasakė, kad socialistai stato pirmoj vietoj darbininkų reikalus, bet ne Lietuvos. Jis irgi prijaudias socialistams, tik dėl tūlų priežasčių nepriklausas. Tautiečiai gi pirmoj vietoj statą Lietuvos reikalus. Ragino aukuoti ir Lietuvos Nepriegulmybės fondą ir t. t.

Aukų padengimui lėšų surinkta \$6.89.

Tą patį vakarą buvo netris susirinkimai: L. S. S. 42 kuopos, kuriame sudainuota

kelias dainėlių; antras, — apkalbėjimui apie pirmą nuosavą svetainę. Šiame klausime dalykai eina geron pusėn. Daugiausia rūpinasi L. S. S. 42 kuopos nariai. Tada išrinkta komisija apžiūrėjimui namo; trečias susirinkimas sušauktas iš priežasties kilusių tarpe draugų nesusipratimų. Dalykas štai kame: 3 d. lapkričio buvo maskų balius L. S. S. 42 kuopos su skrajojantė krasa. Vėliau paaiškėjo, kad laike balius tūlas kuopietis netik cenzuravo rašomas atvirutes, bet ir konfiskavo. Iš to kilo nesusipratimai ir reikėjo šaukti specialį susirinkimą, kad tą dalyką išrišus.

Draugai, prie ko mes esame panašiai besielgdami. **Mažas Vievėselis.**

WILKES BARRE, PA.

Čia pasidarėvavus kelioms moterims, pavyko sutverti iš aštuonių narių Lietuvių Moterų Progresyvių Susivienijimo kuopa.

Susitvėrus kuopai, pradėta jau ir veikti. Nutarta surengti prakalbas, kad daugiau narių gavus ir tuomi kuopa sustiprinus. Kadangi L. S. S. VII Rajonas užkvietė su prakalbomis drg. K. Petrikienę, tai ir mūsų kuopa surengė prakalbas ant 28 d. spalio. Drg. K. Petrikienės prakalba darė ant klaukų nepaprastą įspūdį, ypatingai ant moterų. Po drg. Petrikienės prakalbų prisirašė 11 naujų narių.

5 d. lapkričio irgi buvo prakalbos; antru kartu kalbėjo drg. K. Petrikienė. Publikos susirinko nepaprastai daug ir labai ramiai užsilaukė. Mat, čia buvo "keturių dešimtų" atlidai, tai kunigaizis per pamokslą išniekiu moteris, per tai ir žmonij labai daug susirinko. Kunigas sakė, kad išpažinties tie ir pėnyčioj mėsa valgyti dar nėra tokie nusidėję, kaip kad prigulėti prie L. M. P. S. kuopos. Laikė šių prakalbų prie kuopos prisirašė 4 naujos narės. Dabar kuopa išviso turi 23 nares.

7 d. lapkričio buvo kuopos susirinkimas. Nutarta pasitvėti scenoj veiklą "Žingsnis prie šviesos." Linkėtina kuopai gerų pasekmių ir ant toliaus.

ANSONIA, CONN.

11 d. lapkričio buvo prakalbos Lietuvių Politikų Klubo pobažnytinėje svetainėje. Kalbėjo Liutkauskas iš Brooklyn. Pasakojo visokias nesąmones, sakė, kad mes, neturėdami kūmščio, pinigų ir mokslo negalime išreikalauti Lietuvai nepriegulmybės, smerkė socialistus ir t. t. Žodžiu, iš jo kalbos išėjo tikra lietuviška trejanka, apie kurią neverta ir rašyti.

Rinko aukas Liet. Nepriegulmybės Fondui, — surinko 11 dolerių su centais. Tokie kalbėtojai, kaip Liutkauskas, tik publiką atšaldo nuo prakalbų.

P. Ansonietis.

CLEVELAND, OHIO.

10 d. lapkričio buvo viešos diskusijos Lietuvių Lavini-mosi Ratelio. Diskusuota klausimas "Ar pavojingas alkoholis." E. Liutkūnė ir Želvis prirodinėjo alkoholio pavojingumą, J. Tamkūnas ir A. Raila — jo naudingumą. Po diskusijų klausimas leistas per balsus. Didžiūma nubalsavo, kad alkoholis yra pavojingas.

Prie Ratelio prisirašė du nauji nariai.

Tamkūnas apsiėmė nedėdieniais mokinti lietuvių gramatikos; mokins pas Bačionį, 2209 St. Clair Ave. Pradžią 9 val. ryte.

Dabar Ratelio susirinkimas bus nedėliomis Good Rich svetainėje; pradžią 2 v. po pietų. Taipgi turime ir anglišką mokytoją. Kvietame atsilankyti vaikus ir merginas.

25 d. lapkričio bus vakaras Vaikų Draugijės. Bus labai žingeidus programos; dalyvaus ir Mirtos choras. Visi Ratelio nariai žada dalyvauti.

V. Strygas.

WAUKEGAN, ILL.

4 d. lapkričio buvo vakaras Lietuvos Sūnių ir Dukterų draugystės; statė scenoj juokingą komediją "Bombas". Aktoriai savo užduotį atliko labai gerai ir publika įvalias prisijuokė. Pertraukoje grajo ant smuikų Urbonavičiukai — vaikas 13 metų ir mergaitė 12 metų. Jiedu publiką labai užganėdino. Pabaigę aktoriai lošė, dar sudainavo tris dainėles. Programą išpildė draugijos choro nariai. Viskas pavyko labai puikiai.

Socialist Party lietuvių skyrius turi apie 60 narių ir vis eina didyn. Turi savo knygyną, yra literatūros komitetas, kuris parduvinėja literatūrą ir užrašinėja "Kovą", "Laisvę", "Keleivį", "Naujienas", "Kardą", "Naująją Gadyne" ir "Motery Balsą". Greitu laiku įgis nuosavą socialistišką vėliavą šimto dolerių vertės. Spalių mėfesi buvo susirinkimas, kuriame tapo pakeltas klausimas, kad prisidėti prie Sąjungos. Kilo karštos diskusijos, paskui šis klausimas tapo atidėtas iki 1918 metų. Didžiūma išsireiškė taip: "Jeigu "Kova" pakeis kritikos būdus ir paklaus užsipildinėti ant kitų socialistiškų laikraščių, tuomet galima bus prisidėti prie Sąjungos."

Katolikams sekasi silpnai. Pirmiau būdavo žmoneliai velka kunigėliui penkines ir dar skvernus bučiuoja, o dabar jau pradeda atšalti nuo "šventos" bažnytėlės ir neša kunigėliui penkinių. Žmonės jau suprato, kokią naudą jiems suteikia bažnyčios ir kunigai.

Bijūnėlis.

MOONSVILLE, W. VA.

29 d. spalio, 3:30 val. po pietų, Panamos kasykloj, likosi sunkiai sužeistas Povy-las Latvėnas, — "Laisvės" skaitytojas ir platintojas. Nelaimingasis nugabentas į Glendale ligonbutį.

J. J. Jankevičius.

LOWELL, MASS.

6 d. lapkričio užsidedė gyvenimo namas; sudegė 5 rė. Kadangi Rochesterio ypato ir 12 apdegė. Spėjama, kad namą kas nors padegė, nes visi laiptai buvo aplieti kerosinu. Tula moteris nuo trečių lubų suvieniojus į padušką išmetė per langą kūdikį ir paskui pati šoko. Kūdikis laimingai iškrito, bet motina užsimušė. Vyras bėgo į kambarį likusį kūdikį gelbėti, bet kada kambarį atidarė, tai liepsna įsiveržė į vidų ir visi žuvo. Tame name gyveno lenkai.

Dabar eina kalbos, būk tą namą padegė vokiečiai, nes iš ten keli nuėjo į kariūmenę.

8 d. lapkričio 3 iš apdegusių mirė, kurie dar gyvi, taipgi nėra vilties, kad pasveiks.

10 d. lapkričio buvo balius A. V. moterų draugystės. Žmonių susirinko gana daug ir linksmai laiką praleido.

Reikia pažymėti, kad vietos visos draugystės, nepaisant kad ir šventus vardas nešioja, atsikratė nuo bažnytinųjų prietarų ir veikia išvien.

T. M. D. nariai subruzdė darbuotis, kad gaus daugiau narių. Jau net ant gatvių susitinkami lietuvių kalbina prisirašyti prie T. M. D. Nors agitacija varoma smarkiai, bet pasekėjų negauna ir gana.

11 d. lapkričio policija atsilankė į Lietuvių Ukėsų Klubą ir pradėjo areštuoti už girtuokliavimą.

Pirmiau klubičiai girdavosi, kad jie kelia savo tautą. Žiūrėsim, ką jie sakys dabar? O gal ir tas prisideda prie tautos pakėlimo? **Visų Draugas.**

BAYONNE, N. J.

Drgg Bayonnės Ateivis ir Parapijonas praneša, kad 29 d. spalio turėjo būti klerikalų prakalbos bažnyčioje su tikslu sutverti, rodosi, vyčių kuopą ar ką tai panašaus. Mūsų korespondentai irgi nuėjo į tą susirinkimą, žingeidaudami patirt, kas ten bus veikama. Katolikų buvo susirinkusių apie 20. Kalba koks tai Miliauskas iš Brooklyn. Vietinis vargonininkas patėmijo, kad čia yra keli socialistai. Jisai tuoj užreikšė, kad socialistų čia nereik ir dar pridūrė: kas bus, kas nebus, o socialistai vis pirmi.

Socialistams liepta išeiti, bet jie pasipriešino. Juk čia yra bažnyčia ir kiekvienam valia ateiti. Išvaryti nieks neturi teisės.

Vargamistra pradeda aiškinti, kad čia susieita chora sutverti. Pasigirsta balsas: tai jūs kalbėsite, o mes pasiklausysim.

Vargamistra pradeda garsinti, kad uždarysias bažnyčia — mums čia, girdi, nereikia socialistų.

Tuomet keliese išėjo, o reistas pasiliko. Po trumpam laikui katolikai buvo suvesti į kleboniją ir tenais turėjo atsibūti tos garsiosos prakalbos. Kas ten buvo kalbama — nežinoma.

ROCHESTER, N. Y.

(Nuo mūsų korespondento).
 Lapkričio 18 d. L. M. P. S. A. 26 kuopa surengė prakalbas Kalbėjo drg. Petrikienė "Motery Balso" redaktorė. Kadangi Rochesterio lietuvių istorijoj moteris kalbėjo dar pirmą sykį, tai visi tuom įdomavo ir publikos prisirinko pilna Gede-mino svetainė. Drg. Petrikienė, kaip kalbėjo, savo užduotį atliko gana gerai. Pirmu sykiu kalbėjo apie dabartinį pragyvenimo brangumą ir karę. Ir ištiskius kūdikį gelbėti, bet kada kambarį atidarė, tai liepsna įsiveržė į vidų ir visi žuvo. Tame name gyveno lenkai.

nemoka kitiems apie tai pasakyti. Na, o dr-gė Petrikienė, kaip redaktorė, žino dar geriaus už kitas gaspadienes, kad maistas pabrango; ji žino ir dėlko jis pabrango ir moka labai gerai ir kitiems apie tai pasakyti.

Antroje savo kalboje drg. Petrikienė kalbėjo apie reikalingumą organizuoties, kaip vyrams, taip ir moterims. Ji patarė merginoms nevaikšioti su tais vaikais, kurie nepriguli prie socialistų kuopos. O vaikams nežiūrėti į tas merginas, kurios laikraščius neškaito. "Vyrai" — ji sako — "Argi jums ne gėda, kad moteris turi raginti, kad jūs prigulėtumėt prie organizacijos?" Ir tie jos žodžiai atnešė gerų vaisių. Prie L. M. P. S. A. 26 kuopos prisirašė 4 narės, ir prie L. S. S. 7-tos kuopos 10 narių. Aukų lėšų padengimui surinkta \$12 ir 12 centų. Tokiu būdu prakalbos iš visų pusių pavyko labai puikiai.

Tą pačią dieną L.S.S. 7-os k. pusmėnesiniame susirinkime, atsiminus apie seniaus buvusį kuopos narį drg. St. Indriūną, dabar esantį kalėjime už nesiregistravimą, surinkta dėl jo aukų \$3.17. Taipgi išrinkta komitetas ir ant toliaus rinkti aukas dėl politiškių kalinių. Kuopa žada smarkiai darbuotis per žiemos sezoną.

FITCHBURG, MASS.

Pranešimas.

25 d. lapkričio, 160 Fairmount St., Fitchburg, Mass., bus konferencija Lietuvių Moterų Progresyvių Susivienijimo Mass. valstijos. Pradžią 11 val. ryte. Visos delegatės malonėkite atsilankyti, nes turime daug svarbių reikalų. Delegatės privalo turėti nuo kuopų mandatus. **O. Samulienė.**

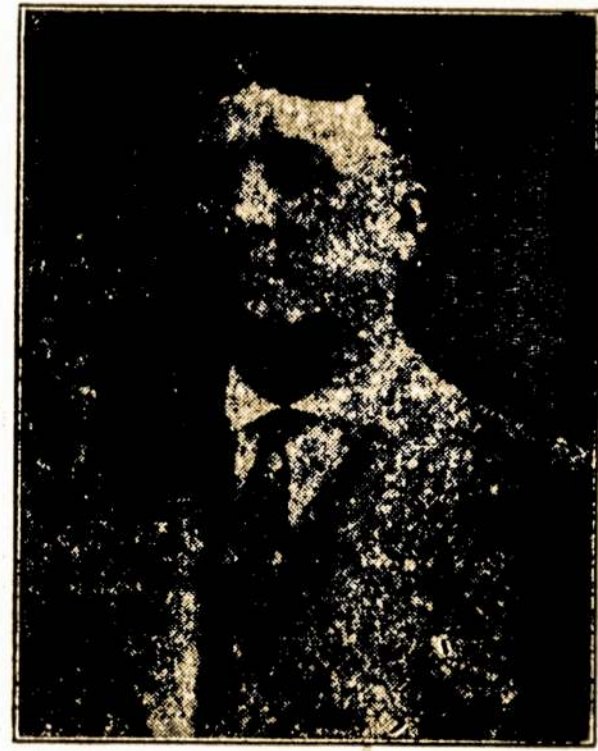
Ar žinote?

Ar žinote, kad 16 d. gruodžio bus antras metinis koncertas "Laisvės" kooperacijos? Jeigu žinote, tai kogleičiausia pasiskubinkite nusipirkti tiketus, nes paskui gali jų pritrūkti.

V. ŽEMAITIS

"Laisvės" Agentas

Mahanoy City ir apie-linkės. Pas jį galima užsirašyti "Laisvę" ir pinigų užsimokėti. "Laisvės" Adm.

LIETUVIAI, SKUBINKITES SU PAGELBA SAVO NAMIŠKIAMS

Ar jūs žinote, kad šimtai tukstančių lietuvių išblaškyti karo audros po plačią Rusiją ir giliąs Siberijos taigas, kenčia šalti, ir badą. Šimtus ir tukstančius lietuvių bado šmėkla nuvarė į kapus. Juk jus negalite ramiai žiūrėti į mirstančius savo brolius. Todėl tie kurie žinote, kur randasi jūsų giminės, slėskite jiems greitą pagalbą, kol dar jie gyvi. Jų akis atkreiptos į brolius amerikiečius. Pinigus galite siųsti ir telegrama primokant \$2.25, prie prasto rusiškų rublių kurso, ir pinigai bus išmokėti adresatui į kelerias dienas. O kadangi rusiški pinigai labai pigūs, tai su keliais doleriais suteiksite jiems didelę pagalbą. Už siunčiamus pinigus mes pilnai gvarantuojam ir už tai atsakome. Kurie dėl to tūlo negalite atsilankyti ypatingai į mūsų banką išpildykite šią blanką ir iškirptę kartu su money orderu prisiųskite į BOSAK STATE BANK, Scranton, Pa Lithuanian dep.

Blanka dėl siuntimo pinigų Rusijon:

- 1) Vardas ir pavardė siuntėjo
- 2) Telsingas adresas siuntėjo
- 3) Kiek rublių siunčiate
- 4) Vardas ir pavardė kam pinigų siunčiate
- 5) Kaimas
- 6) Gminas arba volostis
- 7) Paskutinis pačtas arba miestas
- 8) Pavietas, (Ujezd)
- 9) Gubernija, Rėdyba
- 10) Diena

Šita blanka galima vartoti siunčiant pinigų ir Vokietijon. Šu visokiomis informacijomis kreipkitės į

BOSAK STATE BANK

SCRANTON, PA.

Lietuvių skyrius.

KODEL
 nebut linksmu, kuomet
 kaštuoja tiek mažai?

Galvos skaudėjimas ir nerviskumas, daugiausia pačina nuo silpnų akių. Vieniškile išgydymas, — moksliškai prietaisytas akių. Matykite akių specialią jo aptieką.

DR. MEDOFF
 500 Grand St., k.ampus Union Av., Brooklyn, N.Y.

OFISO VALANDOS:
 nuo 9 iki 12 ryte ir nuo 6 iki 8 vak.
 Nedėliomis nuo 11 iki 1 po piet.
 Kitomis valandomis galima matyt tik pagal sutartį.

KORESPONDENCIJOS

IŠ NEW YORKO PADANGĖS.

(Nuo mūsų korespondento).

New Yorko lietuviai socialistai įsteigė savitarpinę lavinimosi mokyklą; daugiausia studijuoja politiską ekonomiją ir kitas mokslo šakas, lavinasi iškalbystėje, diskusuoja įvairius klausimus ir pasakoja visokius atsitikimus. Lavinimosi laikas kiekvieną nedėdienį People House kambaryuose, N7 East 15th St. Pradžia 10 val. ryte. Į mokyklą lankosi gana skaitlingai. Geistina būtų, kad ir kitų miestų socialistai įsteigtų panašias mokyklas.

9 d. lapkričio buvo susirinkimas L. S. S. 52 kuopos. Apart kitko nutarta surengti prakalbas. Taipgi buvo skaityti L. S. S. 59 kuopos įnešimai, kad Sąjungos namas būtų statomas Brooklynne ir kad Sąjunga "Laisvę" nupirktų.

TAMAQUA, PA.

21 d. spalio buvo prakalbos S. L. A. 204 kuopos. Kalbėjo F. Živatkauskas iš Scranton, Pa. Jis nurodinėjo, kiek gero atneša Susivienijimas, kurie prie jo prisijungia ir ragino visus susirinkusius rašyti. Buvo rinktos aukos; surinkta \$3.12 ir paskirtos išgavimui Lietuvai neprigulmybės.

Ten Buvęs.

ATLANTIC CITY, N. J.

Čia vietos hotelių darbininkai pradėjo organizuotis į uniją. Darbdaviai, išgirdę apie tai, ėmė darbininkus gązdinti, kad pralainis iš darbo. Nekuriuose hoteliuose jau nepriklausanti prie unijos darbininkai negali ir darbo gauti. Manoma, kad iki pavasario visi darbininkai susiorganizuos ir tuomet galima bus streiką apskelbti reikalaujant, kad oficialiai unija būtų pripažinta. Viską žinant.

NANTICOKE, PA.

Pastaruoju metu čia susitvėrė L. S. S. 252 kuopa ir 30 d. spalio buvo surengus prakalbas. Kalbėjo drg. K. Petrikienė iš Brooklyn, N. Y. Žmonių susirinko apie 150 ir ramiai užsilaikė. Buvo ir pamarginimų. Viskas labai puikiai pavyko. Aukų surinkta \$7.75. Laikę prakalbų prisirašė keturi nauji nariai ir po prakalbų, — laike susirinkimo, — šėsi.

J. Bieliauskas.

NASHUA, N. H.

(Nuo mūsų korespondento).

Vietos lietuviai irgi pradeda nubusti: 6 d. lapkričio buvo mingas šv. Petro ir Povilo pašelpinės draugystės. Į susirinkimą atsilankė L. S. S. 192 kuopos delegatai ir paprašė, kad draugystė nors kiek paauguotų tų darbininkų naudai, kurie yra suminti. Draugystė iš savo išdaro paaukojo \$50 ir dar paaukojo \$10.00 M. A. ir P. K. naudai. Draugystės nariams reikia ištarti širdingą aciu.

SO. MANCHESTER, CONN.

Broliai katalikai! Jūs gaudinate socialistus viešomis diskusijomis. Diskusijos nėra taip baisios, kaip kad jums išrodo. Mės, socialistai, seniai to laukėme, nes per diskusijas galima prieti prie teisybės, o juk teisybė

yra viena. Todėl mės mie lai sutinkame su jumis stoti į viešas diskusijas, tik malonėkite štai ką padaryti:

1. Pirm diskusijų turite mums pranešti ne vėliau trijų savaičių.
2. Duoti gvarantiją, kad laike diskusijų nekelsite jokios betvarkės.
3. Išanksto pranešti diskusijų temą.
4. Sutinkame diskusuoti su kiekvienu jūsų ištatytu diskusantu, išskyrus Ramanauskutį, nes mums, socialistams, per žemas darbas su tokia ypata diskusuoti.

Socialistas.

WATERBURY, CONN.

Iki šiol darbai ėjo labai gerai, bet dabar jau pradeda mažėti ir tūlos dirbtuvės darbininkų atleidžia iš darbo. Reikia pažymėti, kad į čia privažiavo labai daug darbininkų, kurie manė "laimę" surasti, bet rado tą patį vargą ir skurdą. Visur darbininkai išnaudojami ir laimės sau negali rasti.

Vargdienis.

SCHENECTADY, N. Y.

Nesinorėtų rašyti tokias korespondencijas, kurios paliestų L. S. S. 154 kuopos narių blogiasias puses, bet negalima tai užtylėti ir prisieina tarti viešą žodį.

13 d. lapkričio buvo kuopos susirinkimas. Prasidėjus posėdžiui, moteris ėmėsi už darbo, — pradėjo megzti. Tūli draugai pastebėjo, kad laike susirinkimo nevieta užsiimti darbu, nes reikia tēmyti į svarstomus dalykus ir iš to kilo karščiausios diskusijos, kurios priėjo prie to, kad protokolų sekretorius trenkė knygas į žemę ir atsiskak susirinkime dalyvauti; kiti pradėjo apieisti Svetainę. Susirinkimo pirmininkas, norėdamas nuraminti narius, ėmė kūju mušti į stalą ir galų-gale pats taip įsikarščio, kad moteris tokiomis bjauriais žodžiais išvadino, kurių spaudojio jokiu būdu negalima vartoti.

Man rodosi, kad kuopos nariai sekančiame susirinkime turėtų apsvarstyti tokį pirmininko pasiūlymą. Draugai, mės turime atsiminti, kad savo tarpe mažai turime moterų, kurios būtų pilnai susipratusios ir suprastų organizacijos vertę ir jeigu mės susirinkimuose pradėsime panašiai elgtis, tai kokios iš to bus pasekmės? Mės privalome šaltai, rimtai dalykus svarstyti, bet nesikolioti.

Mės laikraščiuose matome pranešimus, kad visur kuopos auga, o pas mus atbulai, — puola žemyn. Priestastis puolimo, — didžiausi nesutikimai ir ypatingumai. Kiek teko patirti, tai daugelis nepriguli prie kuopos vien tik dėl tų pjovynių, kurios yra išgyvenę mūsų kuopoje.

Draugai, atsiminkite 1914 ir 1915 metus, kuomet tarpe kuopos narių buvo sutikimas, tai kuopa puikiai gyvavo ir visokių pramogų parengė. Dabar to nėra. Taigi, meskime tuos ginčius, bet imkimės už bendro darbo.

Pipiras.

CENTURY, W. VA.

(Nuo mūsų korespondento).

Nuo 1 d. lapkričio tapo darbininkams pakeltos algos ant \$1.40 į dieną; pirmiau

dieną gaudavo \$3.10, dabargi gauna \$4.50 už 8 val. darbą dieną. Nuo karų irgi tapo pakelta mokesčiai: po pikiu—20c. nuo karo ir ir po mašina — 16 c. Kalnakasiai dabar gauna už karą po pikiu \$1.23; karas sveria virš dviejų tonų.

Algas darbininkams pakėmums pranešti ne vėliau trijų savaičių. Istorija tik tokia: Bet štai N36 "Tėvynės," Kipsas rašo, būk socialistas melagingai įskundęs tautietį. "Laisvės" korespondentas pasiūlo dešimtį dolerių tautiškos partijos reikalams, jeigu p. Kipsas smulkmeniškai ar kitaip priordys, kad tasai socialistas kada nors koki tautietį įskundė policijai. Tik priordyk Kipsuti, o dešimtinė gata.

Tūli žmonės vaikštinėja po stubas ir renka parašus, kad gspadinės pasižadėtų maistą taupinti. Vienos pasirašo, o kitos atsisako pasirašyti.

Šiuomi laiku tik viena karasykla dirba pilną laiką, o kitos ne.

LAWRENCE, MASS.

Fanatizmo auka.

Jonas Kriaučiūnas susiginėjo su J. Kavaliausku dėl parapijų, tai Kriaučiūnas apjovė Kavaliauska. Kriaučiūnas yra senas Rymo-katalikų parapijonas, o Kavaliauskas priklausė prie neprigulmingos parapijos.

CHICAGO, ILL.

(Nuo mūsų korespondento).

Darbai amunicijos dirbtuvėse eina gerai. Tūlos kompanijos savo didesnes dirbtuves pavedė išdirbimui karinės reikmenų. Kriaučiai dirba prastai, darbai kassyk mažta. Dardaviai netiki, kad turės užtektinai darbų, nes labai mažus užsakymus gauna, apart to, trūksta materialo ir negali gauti. Chicagoj uniformų mažai daroma, sakoma, kad rytinės valstijose esą daug daroma. Taipgi sakoma, kad rytinės valstijos mažai moką už tą darbą, todėl čia ir negaunama valdiškų užsakymų.

M. M. Našlaitis.

PITTSTON, PA.

(Nuo mūsų korespondento).

Šnipinėjimo bei skundų gadynė pas mus pasiekė jau augstą laipsnį. Lapkričio 11 d. VII Rajono L. S. S. komitetas laikė posėdį dėl išdavimo raportų iš buvusių trijų maršrutų prakalbų. Tas susirinkimas buvo grynai finansiškas ir legališkas, bet gerieji "tautietiai" įskundė "State Police", kad būk tai anarhistai, na ir savo tikslą atsiekė. Visas rajono komitetas turėjo persėdėti už groty per naktį iki viskas paašikėjo. Keršinti tiems nesuspatusiems darbininkams už tai nereikia. Atleistieji jiems, nes jie nežino, ką daro.

Spaliu 17 d. policijos viršininkas gavo rašytą skundą nuo klerikalų šnipio "Romano" ant d. Michelsono. Tuojaus patsai miesto majoras išėjo per karčiamas tyrinėti, ar ištikrųjų tokiam baisiam žmogui, kaip Michelsonas, rengiama prakalbos.

Mayoras, kuris lietuviškai skaityt nemoka, rado plakatus karčiamose skelbiančių S. L. A. prezidento Gegužio prakalbas; tuojaus vienur kitur po plakata pasimėgė klausinėjo, kas tuos plakatus čia paliko. Daugelis bartenderių, nieko blogo nematydami tuose plakatuose, pasakė, kad tai paliko tautietis Kazakevičius. Michelsono prakalbų plakatų karčiamose nebuvo (apart vienos vietos), nes socialistai nevisuomet plakatus išsiuntinėja per pačią savai publiką. Taigi, mayoras, gavęs žiupsnį tautiškų plakatų ir

vieną socialistišką, pirmiausiai pašaukė į City Hall Kalakevičių. Jam paaškinus skirtumą tarpe dviejų plakatų ir užsigynus žinojimą, ką nors apie socialistišką plakatą, puolė "nuožūra" ant drg. A. Valinčiaus ir, suprantama, tas tuojaus buvo padėtas į kalėjimą, kaipo kriminalistas. Istorija tik tokia. Bet štai N36 "Tėvynės," Kipsas rašo, būk socialistas melagingai įskundęs tautietį. "Laisvės" korespondentas pasiūlo dešimtį dolerių tautiškos partijos reikalams, jeigu p. Kipsas smulkmeniškai ar kitaip priordys, kad tasai socialistas kada nors koki tautietį įskundė policijai. Tik priordyk Kipsuti, o dešimtinė gata.

Kunigas Kassakaitis 4 d. lapkričio per pamokslą net patsai pasigyrė, kad visos prakalbos čia sustabdytos per jo paties prašymą. Gana aišku, kad jezuitai net nesigėdija girtis "kramoloms malšinimu," o mūsų tautietiai tuos kunigėlius beglamonėdami kone pabučiuoja. Darbininkai neužmirš mūsų darbų prieš liuosybę.

CHICAGO, ILL.

(Nuo mūsų korespondento).

Darbai amunicijos dirbtuvėse eina gerai. Tūlos kompanijos savo didesnes dirbtuves pavedė išdirbimui karinės reikmenų. Kriaučiai dirba prastai, darbai kassyk mažta. Dardaviai netiki, kad turės užtektinai darbų, nes labai mažus užsakymus gauna, apart to, trūksta materialo ir negali gauti. Chicagoj uniformų mažai daroma, sakoma, kad rytinės valstijose esą daug daroma. Taipgi sakoma, kad rytinės valstijos mažai moką už tą darbą, todėl čia ir negaunama valdiškų užsakymų.

Teisėjų rinkimai į augstesnį pavieto teismą jau užsibaigė. Socialistai gavo daug daugiau balsų, negu pirmesniais rinkimais, bet nei vienas socialistas neišrinktas. Mat, republikonai ir demokratai buvo susivieniję prieš socialistus ir todėl pastaruosius pavyko sumušti. Žmonės jau krypta prie socialistų, bet dar nėra visuose apskrčiuose užtektinai prirengti, kad socialistai galėtų laimėti. Kuriuose skyriuose buvo socialistų stiprios organizacijos, ten socialistų balsai viršijo kitų partijų balsus. Kitos partijos jau rengiasi prie pavasarinų rinkimų, socialistai irgi neatsilieka; galimas daiktas, kad pavasarinuose rinkimuose socialistai galės laimėti, praveddami nemažai aldermanų.

Stockyardų darbininkai jau susiorganizavo į taip vadinamą "Amalgamated Meat Cutters and Butchers Workmen's Union of Stockyards". Reikalavimus išstātė sekančios: 8 val. darbo diena, vieton 10 ir pakelti mokesčiai po \$1.00 į dieną. Jeigu reikavimai bus atmetti, tuomet rengsis prie streiko.

CAMBRIDGE, MASS.

16 d. lapkričio buvo prakalbos L. S. S. 71 kuopos. Kalbėjo dr. A. Montvidas iš Chicago. Aiškino apie socializmą ir Rusijos revoliuciją.

Jo kalba susirinkusiems labai patiko ir daugelis pasimokino, nes perbėgo visus dienos svarbiausius klausimus. Kalba tęsėsi apie 3 valandas.

P. Penley.

RALEIGH AND GLEN WHITE, W. VA.

1915 m. balandžio mėn. tarpe unijos viršininkų ir kasyklų savininkų buvo padarytas kontraktas ant keturių metų ir tas New River ir Winding Fulf apelinėję nupuldė darbininkus dvasioj. Kaip kur unijos silpnai gyvuoja, bet vietomis jau visiškai pakrikę; Raleigh paviete visiškai pakrikę. Senelė Jones, važinėdama su prakalbotomis, atvyko ir į Raleigh pavietą ir birželio mėnesyje atgaivino uniją. Pirmiausia buvo išrinkti 3 žmonės, kurie nuėjo pas kasyklų gspadorių ir išdėstė darbininkų reikalavimus, — kad pildytų senąją sutartį, — duotų vietą dėl susirinkimų ir t. t. Gspadorius atsakė, kad tik tuomet galės unija gyvuoti, kuomet ji numirs ir į peklą nueis; pakol jis gyvas, jo nuosavybėje unijai vietos negali būti.

Gavus tokį atsakymą, kitiokio išėjimo neliko, kaip tik streiką apskelbti. Suprantama, darbininkams išėjus į streiką, kompanija nusiisamdė sargybą ir streiklaužius. Sargybai buvo įsakyta saugot streiklaužius, todėl daugelis streikierių nukentėjo. Kompanija pamatė, kad darbininkai laikosi vienybės ir kad su streiklaužiais negali apsieiti, priiversta buvo darbininkų reikalavimus išpildyti. Streikas tęsėsi savaitę laiko.

Dabar eilė Glen White. Čia darbininkai irgi pasiuntė delegatus pas kasyklų gspadorių, bet pastarasis atsisakė su jais kalbėti. Darbininkai matydami, kad geruoju nieko nepadarys, 25 d. spalio apskelbė streiką. Bet ar laimės streiką, sunku pasakyti, nes beveik pusė darbininkų dirba, o kiti streikuoja. Iš lietuvių nėra nei vieno streiklaužio. Lietuvių randasi 3 šeimynas ir 4 pavieniai.

10 d. lapkričio, išėjus darbininkams pikietuoti, kompanijos nusamdyti sargai sumušė du darbininkus, — rusą ir amerikoną. Sumuštieji patrukė mušeikas į teismą. Nors teisėjas palaiko kompanijos pusę, vienok priiverstas buvo mušeikas nubauti po \$5.00.

16 d. lapkričio, 4 val. po pietų, nežinia ar streikieriai, ar kokie provokatoriai, iš kalnų ėmė šaudyti į streiklaužius, bet nei vieno neįžeidė. Kompanija tuojaus apginklavo šautuvais apie 30 žmonių ir paleido į kalnus įeškoti kaltininkų.

Iki šiol streikieriai labai ramiai užsilaikė, bet dabar, kuomet sargyba užpuola ant streikierių ir muša, gali kilti riaušių, nes galimas daiktas, kad ir streikieriai nenorės skolingais pasilikti.

A. Sherbin.

ANNISTON, ALABAMA.

Čia labai smagios vietos dėl gyvenimo, bet baltų žmonių mažai yra, daugiausia apgyventa juodveidių. Apiešlinkiniuose miesteliuose randasi daugiau baltveidių.

Bažnyčių labai mažai matosi. Baltveidžiai — daugiausia amerikona.

Rusijos Valdiškosios ČEDIJIMO KASOS

(Gosudarstvennyja Sberegatelynja Kassy)

Dabar priima čėdijimui pinigų be apbrėžiamimo ir nuo visos sumos moka procentus. Naujoji Rusijos valdžia pripažino visas čėdijimo Kasas už atsakančias ir gvarantuoja pinigų čėlybę ir nepiečiomybę. Pinigus galima atsimti iš Kasos kiekviena laike net būnant Amerikoje ar kitoje šalyje.

Norintieji siųsti pinigų į Rusijos čėdijimo Kasą, ar pirkti obligacijas Rusijos 5% procentinės Paskolos 1916 m. privalo kreiptis vien tik prie

HENRIKO C. ZARO,

nes jis yra bankierius užtvirtintas New Yorko Valstijos Bankų Departamento.

Sisai Bankierius siunčia ir maino pinigų grynųjų pinigų, taipgi parduoda laivakortes, bei sustato ir paliduoja visokius rejeentališkus dokumentus. Turi specialį skyrių pinigų siuntimui pabėgusiems į Rusijos gilumą iš vietų, kurias užėmė vokiečiai.

Reikalaukite jo čėnių, tai sučėdysite daug savo pinigų. Iškirpkite šį adresą ir užklijuokite ant konvento.

HENRY C. ZARO

No. 1 Third Ave., Cor. 7-th St., NEW YORK CITY

PUIKUS VAKARAS

Rengia "Mirtos" Choras

"Laisvės" Naudai "68"

[vyks Subatoj, 1 Gruodžio (December), 1917]

ULMANN'S HALL SVETAINĖJ

1400 E. 55th St., tarpe St. Clair Ave. ir Superior, Cleveland, Ohio.

Ant to vakaro kviečiama Sarysio Vaikų Draugijė su savo programu, "Mirtos" choras su naujausiomis dainomis. Bus monologų, deklamacijų, pasikalbėjimų Maikso su Tevu ir Rožytės su Motina. Po programui šokiai prie puikios muzikos. Apart to bus duodamos dovanos:

- 1) Kas atims kunigui Bimbai cigarą, gaus "Laisvę" metams.
- 2) Kas pridės uodegą Juozapo asilui, gaus "Laisvę" metams.
- 3) Kas daugiausia laimės atviručių per skrajojančią kresą, gaus "Laisvę" metams.
- 4) Kas geriausia atliks programą, gaus "Laisvę" pusei metų.

Todėl visi Clevelando lietuviai, atsilarkykite ant šio įdomaus vakaro. Mes užtikrinam, kad šiuo syk bus smagiausia, negu kad kada yra buvę.

Durjs atdaros nuo 4 v. po pietų, programos—6.30 val. vak.

Įžanga vyrams 25c.; moterims 15c.

giausia amerikona. O jei-
gu yra ir kitų tautų, tai jie
patys nežino kuo esą.

Čia auga visokie vaisiai; kalavimus išpildyti. Streikas tęsėsi savaitę laiko.

Dabar eilė Glen White. Čia darbininkai irgi pasiuntė delegatus pas kasyklų gspadorių, bet pastarasis atsisakė su jais kalbėti. Darbininkai matydami, kad geruoju nieko nepadarys, 25 d. spalio apskelbė streiką.

10 d. lapkričio, išėjus darbininkams pikietuoti, kompanijos nusamdyti sargai sumušė du darbininkus, — rusą ir amerikoną. Sumuštieji patrukė mušeikas į teismą. Nors teisėjas palaiko kompanijos pusę, vienok priiverstas buvo mušeikas nubauti po \$5.00.

16 d. lapkričio, 4 val. po pietų, nežinia ar streikieriai, ar kokie provokatoriai, iš kalnų ėmė šaudyti į streiklaužius, bet nei vieno neįžeidė. Kompanija tuojaus apginklavo šautuvais apie 30 žmonių ir paleido į kalnus įeškoti kaltininkų.

Iki šiol streikieriai labai ramiai užsilaikė, bet dabar, kuomet sargyba užpuola ant streikierių ir muša, gali kilti riaušių, nes galimas daiktas, kad ir streikieriai nenorės skolingais pasilikti.

Čia labai smagios vietos dėl gyvenimo, bet baltų žmonių mažai yra, daugiausia apgyventa juodveidių. Apiešlinkiniuose miesteliuose randasi daugiau baltveidių.

Bažnyčių labai mažai matosi. Baltveidžiai — daugiausia amerikona.

tuos tarpus liutkauskas dro-
žia iš svetainės laukan. Pa-
baigus Martui kalbėti, vėl
pasipila klausimai. Kalbėto-
jas atsako, kad už tautiečių
prasikaltimus jis neatsako
ir duos paaškinimus tik iš
savo kalbos. Galų-gale, po
tų klausimų ir atsakymų,
Martus kviečia rašyti prie
Sandoros, kad sutvėrus kuo-
pa. Publika eina laukan.
Kalbėtojas klausia, argi čia
buvo susirinkę visi socialis-
tai? Iš publikos balsas atsi-
liepia, kad "taip." Karso-
kas protestuoja ir praneša,
kad jis ne socialistas, bet
sadorietis. Kad sutvėrus
kuopa, reikalinga penkių
žmonių, — tuo tarpu randa-
si tik vienas, — Karsokas,
keturių gi trūksta ir kuopa
liekasi nesutvėrta.

Išvedžiojimų nereikia, nes
skaitytojai galės suprasti,
kokią įtekme turi mūsų tau-
tiečiai.

tuos tarpus liutkauskas dro-
žia iš svetainės laukan. Pa-
baigus Martui kalbėti, vėl
pasipila klausimai. Kalbėto-
jas atsako, kad už tautiečių
prasikaltimus jis neatsako
ir duos paaškinimus tik iš
savo kalbos. Galų-gale, po
tų klausimų ir atsakymų,
Martus kviečia rašyti prie
Sandoros, kad sutvėrus kuo-
pa. Publika eina laukan.
Kalbėtojas klausia, argi čia
buvo susirinkę visi socialis-
tai? Iš publikos balsas atsi-
liepia, kad "taip." Karso-
kas protestuoja ir praneša,
kad jis ne socialistas, bet
sadorietis. Kad sutvėrus
kuopa, reikalinga penkių
žmonių, — tuo tarpu randa-
si tik vienas, — Karsokas,
keturių gi trūksta ir kuopa
liekasi nesutvėrta.

Išvedžiojimų nereikia, nes
skaitytojai galės suprasti,
kokią įtekme turi mūsų tau-
tiečiai.

ATHOL, MASS.

1 d. lapkričio lietuviai ati-
darė kooperatyvę krautuvę
valgomų daiktų. Krautuvės
įsteigimui pritarė įvairių
pažiūrų žmonės. Supranta-
ma, atsirado ir tokių, kurie
visgi stengiasi krautuvei ir
užkenkti, ypatingai anglams
biznieriams nepatinka, nes
pirmiau lietuviai pas juos
pirkdavo, o dabar eina į ko-
operacijos krautuvę.

Nežinia, kaip toliaus, bet
dabar viskas einasi gerai,
savaitinę apyvartą daro apie
\$1,000. Lietuviai gauna
atsakantesnį tavorą ir pi-
giau, negu kitose krautuvėse.

L. S. S. 114 kuopa auga.
Tik labai gaila, kad tarpe sa-
vės nariai negali draugiškai
sugyventi ir tas labai
užkenkia.

Jonas.

Žodis Nuskriaustojo.

(POLEMIKA)

Easton, Pa.

Mieli draugai "Laisvės" skaitytojai ir visi Sąjungos nariai! Aš dirbau su jumis per ilgus metus platindamas apšvietą ir socializmo idėją, todėl tikiu, kad jūs išklausysite mano žodžio, nes tapau nuskriaustas L. S. S. 42 kuopos.

Visi mūsų kovojame už lygias teises ir darbininkų principus, trokštame, kad kogniečiausiai nuveiktume savo bendrą priešišką — kapitalą. Aš tikėjau, kad ir L. S. S. 42 kuopos draugai nors kiek prisilaikys teisybės, bet apsirikau, — teisybė tapo po kojų paminta ir mane skaudžiai nuskriaudė. Mano skriauda matysite iš žemiau paduoto rašinio, tačiau kurie norėtų plačiau apie tai sužinoti, gali įgyti "Glos Robotniczy" N29 ir ten rasite visą istoriją, aprašytą drg. A. Rudner, šilkų dirbtuvės darbininkų ir apie drg. Gričiūną — kas jis per vienas yra. Ten jam, kaip L. S. S. 42 kuopos organizatoriui, patariama prisirašyti prie "The Workmen Intern. Ind. Union" ir jau tuomet bandyti risti darbininkų klausimą.

J. Gričiūnas "Laisvės" N. 75 ir 81 apšmeižė lenkus socialistus, sakydamas, būk jie pralaimėjo viešas diskusijas, kuomet diskutavo su lietuviais socialistais. Matydama, kad tas žmogus rašo neteisybę, "Laisvės" N83 atitaisiau tuos melus, primindamas tai, jeigu jis prirodys L. S. S. 42 kuopos susirinkime, kad rašė teisybę, tuomet aš viską atšauksiu, ką buvau "Laisvėje" rašęs.

21 d. spalio buvo kuopos susirinkimas. J. Gričiūnas tame klausime kalbėjo tiek, kiek tik nori ir kaip jam patinka. Aš trumpai atsakau ir pareikalauju, kad man pridotų diskusijų protokolą ir balsavimo pasekmes kaslink pralaimėjimo viešų diskusijų (apie atidirbimą virš laikais amerikoniškų švenčių ir naktimis dirbimą po 12 val. vietos dešimties). Gričiūnas ir kompanija gynė virš laikų ir ilgesnes valandas. Kadangi tame klausime viešų diskusijų nebuvo, tai kur tu, žmogus, gausi protokolą ir balsavimo pasekmes. Todėl kitokio išėjimo neliko, kaip tik prašyti, kad kuopos nariai nubalsuotų, kurioj pusėj teisybė — mano ar Gričiūno. Ir štai slapto balsavimu nubalsuota, kad aš privalau atšaukti tą, ką buvau parašęs "Laisvės" N83 ir privalau užgerti kuopos organizatoriaus Gričiūno pasielgimą. Maniau, kad kuopos nariai nesuprato, už ką balsavo ir paprasčiau antru kartą perbalsuoti, aiškiau perstatydamas tą dalyką. Bet ir antru sykiiu balsavimo pasekmės išėjo tos pačios. Tuomet jau pastebėjau, kad L. S. S. 42 kuopos nariai neprisiėmė teisybės. Susirinkime dalyvavo apie 25 nariai ir tik 5 balsavo, kad aš teisybę rašiau.

Negalėdamas jų žodžiu pertikrinti, kad jie neprisiėmė teisybės, pasiūliau šimtą dolerių tam, kuris pirmas prirodys, kad minėtos diskusijos buvo ir jas lenkai socialistai pralaimėjo. Savo pasiūlymą atkartojau po kelis sykius, bet nei vienas neišdrįso prasižioti ir gauti šimtą dolerių. Mat, balsuo-

ti galima, bet viešai ir faktiškai prirodyti negalima.

Matydama tokių draugų neteisingumą ir jausdamasis nuskriaustu, priverstas buvau išstoti iš L. S. S. 42 kuopos, prie kurios buvau prisirašęs 11 vasario, 1910 metų. Vadinas, dirbau kuopoje arti vienuolikos metų. Per tą laiką kuopa iš kelių narių išaugo iki 55 narių. Suprantama, ne mano vieno tas darbas, bet visgi aš nemažai padėjau vargo.

Išbuvus tiek laiko Sąjungos nariu ir nemažai dėl jos pasidarydavus, nutariau pasilikti pavieniu nariu ir apie tai pranešiau sekretoriui J. Stasiulevičiui. Nuo jo gavau atsakymą, kuriame patariau kreiptis prie savo kuopos, prašant pavilijimo prigulėti prie Sąjungos pavieniu nariu arba kad aprašytiau visą dalyką ir paduočiau Pild. Komitetui.

Prašyti malonės pas tuos, kurie mane nuskriaudė nemorėjau, Pild. Komitetą palikau ramybėje, todėl 7 d. lapkričio įstojau į Socialist Party vietos skyrių be jokių prašymų ir malonybių, nes tūli draugai mane pažįsta per 10 metų ir žino, kas aš per vienas.

Dabar atsakysiu Gričiūnui. Brolau, "Laisvės" N90 sakai, būk aš buvau pirminku kalbamų diskusijų. Čia nėra teisybės ir sulyg nago juodumu. Jūsų minimoj dienoj kuopos nepaprastam susirinkime lenkai kvietė kuopą į viešas diskusijas, bet kuopos susirinkimas buvo uždarytas, tai aš, kaip kuopos sekretorius, buvau tarpininku tarpe lenkų ir lietuvių. Pagalios, jeigu norėjai būti teisingu korespondentu, turėjai nurodyti protokolą, kur aš tapau išrinktas pirminku minėtų diskusijų. Toliau sakai, kad aš esu lenkų apgynėjas. Aš nėsu lenkų apgynėju ir aprašiau teisybę; aš neskirčiau darbininkų į tautas ir nesu patrioto vienos kokios nors tautos, nes kovojau už visų darbininkų reikalus.

"Glos Robotniczy" N29, kurį patariu visiems žingeidaujantiems tuo dalyku perskaityti, niekur nėra paminėta apie tas diskusijas. Gričiūnas, užbaigdamas savo korespondenciją, pataria man prisilaikyti daugiau rimtumo, nes jis nenorįs trečiųjų teismo ir su tokiais žmonėmis, kaip aš, žada nesiginčyti.

Gerbiamasis, meldžiu mažes trečiųjų teismais nebau ginti, nes aš jų, su teisybe, nesibijau. Kad daugiau su manimi ginčytis nenori, tai čia kitas dalykas, — daug prirašė neteisybės ir dabar jau faktų neturi, kad tą neteisybę apgynus.

Dabar, draugai, svarstykite, kurioj pusėj teisybė.

V. J. Stankus.

Nuo red. — Drg. V. J. Stankus atsiuntė ir rezoliuciją Eastono lenkų socialistų 26 skyriaus, kurioje sakoma, kad jie užkvietė L. S. S. 42 kuopą į viešas diskusijas, bet minėtoji dienoj atėjo tik du L. S. S. 42 kuopos nariai ir tokiu būdu diskusijos neįvyko. Taipgi atsiuntė "Glos Robotniczy" N29, kuriame apie diskusijas nieko neminima.

Rezoliucijos, dėlei vietos stokos, netalpiname.

Iš Argentinos.

(Nuo mūsų korespondento).

Pietų Amerikos patriotai, o ypač Argentinos, ne juokais agituoja už karę. Žinoma, tai daro "vardan demokratiškumo," kaip ir visur kitur. Dabar apie vokiečių barbarizmą kupini laikraščiai. Laikraščiai būtinai nori įkalbėti darbininkams, kad visi blogumai patina nuo vokiečių militarizmo ir kad jį būtina reikiai sutriuškinti. Patriotai rengia karingsas demonstracijas, kad tik kaip norints sukreščius darbininkus.

Jau čia prasidėjo vokiečių pogromai — daug jų jų namus ir jų, ką randa juose, užpildinėja ant jų pačių. O Argentinos socialpatriotai ir jų organas "La Vanguardia" visai per pirštus žiūri į šitokius atsitikimus (Nuo redakcijos. — Mums yra didelis naujiena šitas užreikšimas. Rodosi, ligšiol "La Vanguardia" visuomet stovėjo už darbininkų reikalų, bet, galbūt, dalykai dabar persimainė).

23 d. rugsėjo socialpatriotų veidas visiškai paaiškėjo, nes visi socialistai kongresmanai balsavo už sutraukimo diplomatiškų ryšių tarpe Argentinos ir Vokietijos. Reikia, ir jie pasirenge prie "triuškimo." Iš visko galima spręsti, kad ir Argentina gali įsikšti į visavietinę karę dėl "demokratijos." Juk Argentina paprastai visuomet seka Suvenytų Valstijų pėdomis. Reikia atsi-

minti, kad Suvenytų Valstijų kapitalistai lošia Argentinos industrijoje pačią svarbiausią rolę.

Tiktai dabar didžiausias keblumas Argentinos valdžiai tai tas, kad pertraukus diplomatiškus ryšius su Vokietija, ant gelžkelių prasidėjo visuotinis streikas. Tai valdžiai prisiėjo nukreipti savo akį į darbininkus.

—Jau pusė mėnesio, kaip tęsiasi Argentinos gelžkelių streikas. Darbininkai pasiryžę laimėti, laikosi labai drūčiai, nežiūrint į didesius aukas, kokias turi pakelti. Gelžkelių kompanijos tročia milijonus, bet nepildo darbininkų reikalavimų. Visoj respublikoj verda milžiniška kova darbo su kapitalu. Žinoma, kapitalistai pasiryžę sulaužyti streiką, o jiems tame padeda valdžia. Jeigu koks traukinys ir eina su pagelba streiklaukių, tai kareiviai saugoją juos. Bet iki šiam laikui niekas nepajėgė sulaužyti streiką. Streikas tik didėja ir plečiasi. Ivairių pramonės šakų darbininkai meta darbą ir eina tulkon geležinkelininkams.

Kur streikieriai ardo gelžkelius ir griauja tiltus, pjausto telegrafų stulpus. Keliautų kartų atsitiko, kad traukiniai bevažiudami, nusirito nuo rėlių.

Argentinoj gali kilti revoliucija.

NUSIPIRK KNYGĄ "MEILĖS LAIPSNAI JŲ IŠSIVYSTIME."

PUIKIAUSIA, MODERNIŠKA "LAISVĖS" SPAUSTUVĖ

Gražiai padaryti spaudos darbai patraukia kiekvieno aki. Atsakingas pagražinimas pridoda žmogui ne tik est. renginų dramoy.

Todėl, draugystė ir kuopos, kada rengiat balus, teatrus, ar šiaip pasilinksminimus, visados duokit darbus "Laisvės" spaustuvei. Mes padarome visokius spaudos darbus gražiai, greit ir pigiai.

"LAISVĖS" KNYGYNE

Randaite įvairių naudingų knygų, kurias patariame kiekvienam perskaityti. Kas skaito, tas daugiau žino ir jam nereikia prašyti kitų patarimų. Reikalauk katalogo.

LAISVĖ BROOKLYN, N. Y.

PAIN-EXPELLER

tai kiekvienos šeimos geriausias draugas, kuris tikrai pagelbi nuo visokių kentėjimų ir skausmų. Dabartinės gyvenimo aplinkybės privertė mus pabranginti iki 35 centų mažą buteliuką ir iki 65 centų didelį.

Pilnai tikėkite, kad gausite visada tą senai išbandytą gyduolę tokio pat gerumo ir pagelbingumo. Nesiduoikite apgauti suklastuotais vaistais, parduodamais už pigesnę kainą.

Šią seną tikrą gyduolę gausite visuomet tokiam pakelėje, kaip čia parodyta. Pirkdami žiūrėkite, kad butų ant pakelio ženklas "INKARAS" ir žodis "LOXOL" o taipgi mūsų pavardę.

Tikrasis PAIN-EXPELLERIS parduodamas visose apykeose. Galite gauti ir tiesiog iš mus. Patariame pirkti buteliuką už 65 centus, nes jame yra gyduolė dvigulau daugiau, negu už 35 centus.

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS

TIKRA LIETUVIŠKA APTIEKA
LIETUVIS PAS LIETUVI

229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 432 GATES
BROOKLYN, NEW YORK

TRIBINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŠKA APTIEKA

Nutaisau receptus su didžiausia atyda, nežiūrint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatė lietuviška aptieka. Bostone ir Massachusetts valstijoje Gyduolę gali gauti, kokios tik pasauli yra vertės. Gali reikalaut per laiškus, o aš prisijau per ekspresą.

K. BIDLAUSKAS,
Aptiekorius ir Savininkas
226 Broadway, Kamp. C Street
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. So. Boston, 21014 ir 21018.

LIGŲ PRIEŠAS — MŪSŲ DRAUGAS.

Žmogus linksmas ir ramus, kol jis sveikas. Paprastai liga padaro žmogų nelaimingą. Tankiausiai žmogų kankina vidurių arba skilvio ligos — nemalimas, dispepsija, diegliai ir skausmai, išputimas, diegliai šonuose, krūtineje ir nugaroje, užstojimas gerklėje ar krūtineje ir t. t. Tas pats nurogulariško ir normališko skilvio. Geriausias vaistas, kuris apsaugoja nuo tų ligų arba greit jas pašalina — tai Provizorius Vinco J. Daunoros TREJOS DEVYNERIOS arba TREJANKA. Tai neįveikimas ligų priešas, o kartu mūsų draugas. Reikalaukite to draugo pas agentus arba tiesiog prisiusdami 60 centų pačios ženkleliais. Vincas J. Daunora, Provizorius, 229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

Tel. 2372 Greenpoint.

Fornišiai

Naujausias mados dideliame pasirinkime, Lengviausias išlygos. Taipgi parduodame pianus.

\$1.00 ANT savaites

Pristatom į namus ir tollmas apieilinkes, Jersey New York, Central Brooklyn, Mass., ir tt.

MACYS BROS FURNITURE CO.
198-200 GRAND STREET
Tarpe Driggs ir Bedford ave's.
Brooklyn, N. Y.

Telephone 595 Greenpoint.

Daktaras J. MISEVIC
Specialistas širdies ir Plaučių ligų.

Nuo 8-10 ryto
Nuo 12-2 po piet
Nuo 6-8 vakare.

276 BERRY STREET
BROOKLYN, N. Y.

Tel. 2320 Greenpoint.

J. GARSVA

GRABORIUS (Undatker)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Žalsamuoju ir laidoju numirusius ant visokių kapinių.

Parasdamu Automobilius ir Karabas Veselijos, Krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams.

Ofisai:
144 N. 5th St. 264 FRONT ST
Brooklyn, N. Y. C. Brooklyn, N. Y.
Telephone 7867 Main.

REIKALINGI AGENTAI

STRUPAS IR KOMPANIJA

Mes išdirbam viską, kas tik draugijoms reikalinga: t. y. visokius gaudius, medalius, kubardus, vėliavas, antspaudus ir t. t.

Mes turim S. L. A., S. L. R. K. A. ir T. M. D. gautų ženklių pardavimą, aukštinti po \$1.00, didesnius žiedus po \$2.00, subolius žiedus, nuo \$5.00 ir aukštesn, laukdelsima kabačiui po \$1.75.

Reikalaukite mūsų Katalogo
nuo mūsų

STRUPAS & CO.
92 Warwick St. Newark, N. J.
32 John St. New York, N. Y.
Lietuviai rašykite į Newark, N. J.

DENTISTAS

DU OFISAI:
189 GRAND STREET
Prieš Comedy Theatre
307 BEDFORD AVE.
Tarpe So. 1 ir 2 Sts.

Per pastaruosius 10 metų mano praktikos, aš pasekmingai išgydžiau daugiau, kaip 10,000 ligonių. Mano ofisai prieinami darbininkams, todėl kad nedideliniai mokesčiai lengvi; kiekvienas turi progą sustaisyti savo dantis kogeriausiai.

TRAUKIMAS BE SKAUSMO. — MANO SPECIALIŠKUMAS.

Auksinės kepuraitės — \$5 ir augščiau.
Tiltukai (Bridge teeth) — \$1 ir augščiau.
Užpildymas aukso — \$1.00 ir augščiau.
Užpildymas sidabru — 50 c. ir augščiau.

KALBAME LIETUVIŠKAI IR LENKIŠKAI.

DIDŽIAUSIAS IŠPARDAVIMAS!

Švėsdami savo 20 metines sukaktuves biznio, mes nusprendėm padaryti nupigimą. Gramofonas už kurį pagal jo gerumą ir išdavimo balso, turėtumėte mokėti \$50.00, bet dabar parduosime su 12 daigų pagal jusų pasirinkimą už \$16.50. Tūkstantai pasiduoda kasdien ir jeigu nori pasinaudoti gera proga, prisijusk \$3.50, o likusius užmokesi prie apilakymo.

EMPIRE PHONOGRAPH CO.
246 Bowery, New York, N. Y.

VISUOMET PIRKIT ČEVERYKUS

Naujausias mados PAS

J. MARTINAITI
157 GRAND ST.
BROOKLYN, N. Y.

DYKAL DYKAL! Aš ištraukiu dantis be skausmo ir veltui tiem, kurie duoda taisyti ir naujus dantis. Visas darbas visiškai be skausmo. Dr. Chas. Teschberg yra gerai žinomas kaip specialistas įvairiose atsitikimuose. Atėik ir duok išgaminuot. Informacijos dykal. Mano karunos ir tiltukai 22 karato. Darbas gvarantuos. Ofiso valandos: nuo 9 A. M. iki 8:30 P. M. Penktelomis ofiso uždaras. Nedidelis nuo 10 A. M. iki 1 P. M.

DR. CHAS. TESCHBERG, D. D. S. Liet. Dentistas
500 Grand St. Kampas Union Ave. Brooklyn, N. Y.
Kalba Lietuviškai, Lenkiškai, Rusiškai. Tel. Stage 3688

SERGANTIEJI! AR NUSTOJOTE SVEIKATĄ IR PRIEZASTIES LIGOS?

Diena po dienos, metas po metų užsimu gydymu sergančių žmonių. Persistatykite sau, kiek aš išgydžiau, kiek palinksminas gyvenimą. Jeigu jumis gyvenimas įkirejo, vartojant visokias gyduoles ir jaučiate nuolat blogiau, tuomet, nieko nelaikdamas, kreipkitės pas gerai suprantantį daktarą ir specialistą.

DR. LEONARD LANDES

Jis jums be pinigų patars, ką daryti, kad išgelbėti gyvastį ir paaiškina apie ligą. Gydaus per 20 metų visokias ligas su didžiausiais pasekmėmis kaip tai:

- plaučių jankų ir tt.
- Dėl gydymo nervų ir ligų turiu visoms gerai žinoma elektrinė aparatą ir X-spindulius, per kuriu matyt klaurai kune. Ne kiekvienas daktaras turi tokius aparatus, dėl to, kad labai brangūs. Chemiškas ištyrinėjimas alapume. Neatidėliokite ant rytojais, bet tuojau atėikite pas gerai žinomą:

DR. LEONARD LANDES
Ofiso val.: nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakare. Šventadieniais nuo 10 v. ryto iki 4 val. po pietų.

140 EAST 22 ST, N.Y.
140 E. 22nd St., Lexington ir 3rd Ave., New York City.

Pingtus sluskit siuo adresu:
J. POCIUS,
 2270 Margaret St, Philadelphia, Pa.

• kampaas So. I-mos gatve.
 371 Berry St., Brooklyn, N.Y.
 DR. H. MENDLOWITZ
 Gertel jaislaimyklt adresa:
 tal moteru ligos.
 o ypac mauro specialu.
 Gdau ligonius jaislaimis ligoms.
 371 Berry Street
Dr. H. Mendlowitz
 Telephone 1860 Ureenspoilt.

K. LUTKAUS

ŽODIS
 ☐

Jeigu tau reikalinga skrybėlė, marškiniai, rankšluostis, lietaus, kaktinė, kaktinė, kaktinė, kaktinė ar kitoki vyriški apdaila, užėik pas mane, o gausi viska, vertės savo pinigų.

131 Grand St.
 BROOKLYN, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS.

Prakalbos

Pirmą kartą Brooklynė kalbės daktaras A. Montvidas pėnyčioje, 23 d. lapkričio, 1917, New Plaza Hall, Grand ir Havemeyer Sts., Brooklyn, N. Y. Pradžią lygiai 8 val. vakare. Įžanga 10 centų. Kviečiame susirinkti skaitlingiausius.

Komitetas.

New Yorko apeliinkės
Lietuvių atyda!

"Laisvės" koncerto tikietų galima gauti pas šiuos draugus:

Newark, N.J., 8 Merchant Pl., pas A. Žolyną ir 221 Ferry St., pas Jg. Bečį.

Cliffside, N. J., pas K. Steponavičių.

Central Brooklyn, 79 Hudson Ave., pas J. Jušką.

Jersey City, N. J., 202 Wayne St., pas D. Pilką.

Elizabeth, N. J., pas Plungę.

So. Brooklyn — pas V. Janušką.

Brooklyn — "Laisvės" ofise, 455 Grand St., K. Liutkaus krautuvė, 131 Grand St.; pas kriaučių delegatą S. Pavalkį ir kitus.

Bayonne, N. J. — pas J. Trakimą.

Great Neck, N. Y., pas P. Marcinkevičių.

New York City.

Jau 12 metų, kaip gyvuoja Lietuvių Politikos Užkūrių klubas. Per tą laiką mirė tik 5 nariai. Rodosi finansiskai jis turėtų labai stiprus būti, bet dabar įždas vos viršija du tūkstančių dolerių. Daugelis narių mato tame pavojų, nes įždas netik neauga, bet dar puola. Daugelis stebisi, kame čia priežastis? Visa bėda tame, kad daug klubiečių dirba pavojingus darbus, susiėdžia ir paskui reikalinga pašėpa mokėti. Apie tai klubo nariai turėtų plačiau pasvarstyti.

Vargo Vaikas.

L. S. S. 19 kuopos susirinkimas bus 25 lapkričio anglų socialistų kambariuose, 308 So. 5th St., Brooklyn, N. Y. Pradžią lygiai 10 val. ryte. Būtinai ateiškite visi.

22 d. lapkričio įvyks prakalbos, kurias rengia kriaučių visi trys skyriai, L. S. S. 19 kl. L. M. P. S. 1 kl., L. D. L. D. 1 kl. ir Labo Bendrovė išnešimui protesto prieš emigru kariumenės nepilietį, New Plaza Hall, kampas Grand ir Havemeyer Sts. Pradžią 7:30 val. vakare. Kalbės J. Jukelis ir kitas drg. iš Philadelphia. Įžanga dykal.

25 d. lapkričio, People House kambariuose, 7 E. 15th St., New York, bus susirinkimas L. S. S. 52 kuopos. Pradžią 2 val. po pietų. Visi kuopos nariai malonėkite atsilankyti, nes turime daug svarbių reikalų. Po susirinkimų bus diskusijos, todėl pasistengkite daugiau pašalinės publikos atsivesti.

Sekr. T. M. Lisajus.

Proga lavinimuisi.

Nuo 1878 metų Brooklynė gyvuoja "The Brooklyn Philosophical Association," kurios tikslas yra supažindinti žiomykščius gyventojus su filosofijos, mokslo, ti-

kėjimo, etikos, draugijos ir politikos klausimais. Minėtoji draugija kviečia prelektentus visokių pažiūrų ir rengia debatus ant įvairių klausimų. Pereitą nedėdienį buvo debatai tarpe M. Sanger, redaktorės "Birth Control Review" ir daktaro E. Lee, redaktoriaus "Health Culture." Debatai buvo gana pasėkmingi.

Prelekcijos ir debatai būna kiekvieną nedėdienį, lygiai 3 val. po pietų, Long Island Business College, ant South 8th St., tarpe Bedford ir Driggs Ave. Įžanga 10 centų. Buvo ir muzikos keli kavalkai.

Lekcijos tęsis iki gegužės mėnesio. Todėl, kurie tik supranta anglų kalbą, pasiūduokite progą, nes šimet lietuviai turbūt nei nemano rengti prelekcijų sezoną.

Sekanti prelekcija lapkričio 25 d. bus temoje "Pro German, Pro Ally and Pro American Socialists." Skaitys Adolf Benevy.

Ant toliau yra pasižadėję profesorai Danna, Nearing, Hillquith, pacifistas, Russell ir kiti.

Kaip bus sutvarkytas gruodžio mėnesio programos, tai paskelbsiu "Laisvėje." A. Petrika.

Lietuvių Gimnastikos Klubas paskutiniam savo susirinkime nutarė įsteigti vakarinę mokyklą. Bus mokinama: lietuvų rašybos, skaitliavimo, kaip rašinėti laiškus arba korespondencijas, dailaus apsiėjimo ir anglų kalbos bei rašybos. Taipgi bus mokinama ir kitokių dalykų, jeigu mokiniai panorės.

Mokykla atsidaro nuo 23 d. lapkričio. Kurie norite lankytis į mokyklą, malonėkite pirmiau prisirašyti prie klubo, nes bus mokinama tik klubo nariai.

Užtikriname, kad ta mokykla kiekvienam patiks.

Mokins J. Draugelis ir Vl. Meškūnas. Klubietis.

D. L. K. Vytauto draugystė nutarė prisidėti prie New Yorko ir apeliinkės lietuvų teisų draugijos. Taipgi nutarė koregicžiausia rengti protėsto prakalbas prieš kėsinimąsi imti į kariūmenę ir nepilietius.

Draugiškas vakarėlis.

Lietuvių Moterų Progresyvio Susivienijimo 1-ma kuopa rengia draugišką vakarėlį, kuris įvyks nedėdienį 25 d. lapkričio, trečią valandą po pietų. Todėl, draugai ir draugės, kas norite linksmai laiką praleisti, tai užkvičiame tą vakarą atsilankyti į Palace Hall, 93 Grand St., Brooklyn, N. Y. Įžanga 50 c. ypatai. Nuosirdžiai užkvičia Komitetas.

"Girių paslaptys."

Subatoj, 17 d. lapkričio, McCaddin svetainėje, Dramos ir Dailės Draugija, po vadovystės p. Vitkausko, statė scenoj veikalą "Girių Paslaptys." Žmonių susirinko veik pilna svetainė, bet susirinkusieji veikalui likosi ne užganėdinti. Veikalas pasakiškas, perstatantis, kaip žmonės tiki ir raganas, velnius ir kitokias piktas dvasias, kaip jie patys pavirsta velniais, raganomis ir t. t. bet sykiu baisiai nuobodūs ir nesuprantamas. Daugelis nusprendė išėjti iš svetainės. Tokie veikalai mūsų publikai neprieinami ir nevertėtų juos scenoj statyti.

Nepamirškite!

Draugai ir draugės, nepamirškite, kad pėnyčioje, 23 d. lapkr. L. S. S. IV rajono Propagandistų ir Agitatorių Ratelio bus lavinimosi vakarėlis. Patys lankykite lekcijas ir draugus prie to raginkite. Lekcijos skaitomos sėdėd ir pėnyčioje vakarais, apie 15 minučių iki 8-nių, po numeriu 308 So.5th St., B'klyn, N. Y.

Komitetas.

APSIRUPINKIT
TIKIETAIS
IS ANKSTO
ANT
"LAISVĖS" B-VES
KONCERTO.

Gerbiamieji ir
Gerbiamosios!

Nepamirškite, kad
15 GRUODŽIO
(December 1917)
bus sulošta drama:

"Kryžius"

McCADDIN HALL
Berry St., tarpe So. 2 ir 3 g.
BROOKLYN, N.Y.

Rengia LSS. 83 kp.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau Juozo Navadausko, pirmiau gyveno Seranton, Pa., o paskui išvažiavo į Lawrence, Mass., bet dabar nežinau, kur yra. Turu svarbių reikalų, jis pats arba kas apie jį žino, malonėkite pranešti suu adresu:

V. Zmitriūtė
27 Downs Ave., Binghamton, N. Y.
(93-91)

Pajieškau Povilo Vepšto, pacina iš Kauno gub., Panevėžio pav. Apie 30 metų senumo, geltoni plaukai, pirmiau gyveno Shedsyde, N. J., paskui įkėję gyveno Brooklynė pas Motiejų Kraujalį ir iš čionai prasišalino pasimindamas \$164.00 nuo Antano Kraujalio. Kas praneš, kur jis randasi, gaus \$5.00 dovanų.

Antanas Kraujalis
301 Wythe Ave., Brooklyn, N. Y.
(93-95)

Pajieškau brolio Kazimiero Zalenkos, suvalkių gub., Vilkaviškio pavieto, Vaisių kaimo, Seniau gyveno Wilkes Barre, Pa. Meldžiu atsišaukti arba žinanti, kad pranešti, P. Dudonienė

315 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.
(93-95)

DARBININKŲ ŽINIAL.
Kas užsirašys pas mane "Laisvės" ir prisius \$2.50, tas gaus dovanų knygy už 75c, kas užsirašys ant metų "Naujienas", gaus knygy už \$1.50, kas užsirašys "Naują Gaidį", "Naują Gaidį" ar "Koleivį", gaus knygy už 50 c., kas užsirašys "Kardą", "Dilegelę" ar "Moterų Balsą", gaus knygy už 25c.

Pasiūduokite progą. Užrašyti savo draugams dovanų ant Kalėdų, jeigu patys jau skaitote. Laikraštis, tai geriausia dovana.

J. JURKSA,
58 Adams St., Easthampton, N. Y.
(93-91)

SOROL

SUTAIKYTAS ir formuluotas receptas, suteikia išimtinę gydytojų žinią.

SOROL

apsirūpina esant skausmingam nuo gripo pilvo ir burnos, gerklės skausmams, dusulio, galvos skausmams, naujoms dantis, šaltui galvą, et., et., SUTAIKYTAS suteikia labai pasėkmingą

PAIN-EXPELLERIO.

seno ir išlikimo draugo keimyn, naudojimo vieno pasauklyje per pusę šimto—30, už būklę visos aptiekos, arba patie užsakyti

F. AD. RICHTER & CO.
71-80 Washington Street, New York.

"Išgydyk savo
Rupturą-patrukimą
taip kaip aš
išgydžiau savo".

Senas jūrių kapitonas, kuris buvo patrukęs, išgydyt pats save, nepasit ant to, kad daktarui jam jau buvo pasakę: "Eik ant operacijos, kitaip mirk."

Jo gyduolės ir knygtė siunčiama dykal!

Kapitonas Collings, jūrininkas per daugelį metų, staigiai gavo dygubą rupturą (patrukimą). Iš priežasčių šios ligos jis neturėjo turėjo apiešit plaukima ant jūrių, bet per daugelį metų negalėjo net iš lovos pasikelti. Jisai išandė daktarą po daktarui, paraišį po paraišį, bet nieko negelbėjo. Gautinai jis buvo perliktintas, kad jis turės eit ant pavojingos, pasibaistinos operacijos, kitaip turės mirt. Bet jis nėjo ant operacijos ir neimė! Jis išgydyt pats per save.

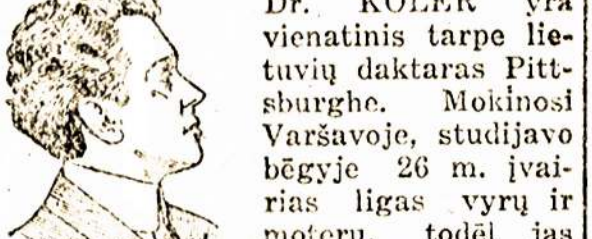
"Draugai, Vyrai ir Moteris, nėra reikalo, kad jus supjaustyti ir kad jus kankintų."

Kapitonas Collings atydžiai išstudijavo save, savo padėjimą — ir galų gale jis buvo atlygintas per sėdėd stūpiu, mūliu ir linksnu vyru. Be laisvės gali vartoti ta pati būdą, jis yra paprastas, lengvas, nepavojingas ir nebrangus. Kiekvienas patrukęs žmogus pasaulyje turėtų turėti kapitono Collings knygy, kurioj aprašo, kaip jį išgydyt ir kaip bus kas gali vartoti ta pati išgydydymo būdą, namie be jokiu keblumų. Knygy ir gyduolės yra Uždųky, jais prisiusim apmokėję ir siunčiamo išas kiekvienam žmogui sergančiam rupturos (patrukimo) liga, kuris išpildys šia kuponą. Bet siųsk jį tuojau — Dabar — pirm negu padėsi šitą laikraštį iš ranku.

DYKAI RUPTUROS KNYGA IR
GYDUOLIŲ KUPONAS.
Capt. W. A. Collings (Inc.)
Box 171 B Watertown, N. Y.
Meldžiu prisiusiti man DYKAI
Jūsų RUPTUROS (patrukimo)
(gyduolės ir knygy be jokios atsakomybės iš mano pusės.
Vardas.....
Adresas.....

DR. KOLER

638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. KOLER yra vienintelis tarpe lietuvių daktaras Pittsburghe. Mokiniai Varšavoje, studijavo begėję 26 m. įvairias ligas vyrų ir moterų, todėl jų nuodugnai pažįsta. Gyduos užsiu nuodimę kraujo ir silpnības vyrų, spuogus, niežėjimus, ligas tinimo, įvairias ligas pacinancias nuo neystumo kraujo. Atsišaukite ypatingai per laiškus aš negydu.

Valandoms: nuo 9 ryto iki 5 vakare. Nedėliomis iki 2 val.

Dr. Ignatius Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Physician and Surgeon (dietis ir gydytojas ir chirurgas pabais). Indiano Universitetai Gydo visokias ligas vyru ir moterų ir vaikų. Daro operacijas. Ofiso valandos: 9:11 rito, 2-4 po pietų, 7-9 vakaro. Nedėliomis: 9:11 rito 1-4 po pietų.

J. A. KATKUS
Užlaiku visokių knygy ir kitokių dalykų. Galima gauti pirkti visus Amerikoje leidžiamus laikraščius, taipgi ir juos užsipprenumeruoti.

Toliau gyvenantieji galit kreiptis laišku šiuo adresu:

J. A. KATKUS,
2204 Forbes St., Pittsburgh, Pa.

Brooklyn LABOR LYCEUM

DARBININKŲ ISTAIGA.

Sales dël Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir t. t. Pulkus stėdžius su namiešais Italijamais. Keturiuos bolų alleys.

KAINOS PRIEINAMOS.

949-959 Willoughby Ave.
Tel. 3842 Stagg.

DAKTARAS LORENZ

VIENINTĖS SPECIALISTAS
VYRIŠKŲ LIGŲ PITTSBURGHE.

Kalba lenkiškai ir Rusiškai. Ofiso valandos: Panedėliais, sėdėdomis ir pėnyčiomis nuo 9 val. iš ryto iki 5 val. vak. Utarninkais, ketvergais ir subatomis

nuo 9 val. iš ryto iki 8 val. vakare. Nedėliomis ir šventadieniais nuo 10 val. iš ryto iki 2 val. po piet.

644 Penn Avenue
PITTSBURGH, PA.

CHORAMS PAMOKOS.

Komp. Mikas Petrauskas, važinēdamas su koncertais po lietuvių sėdas, darys chorams pamokas, kiekvienai progai pasitaktius. Lekcija 10 dol. Lekcija — pamoka tėsia apie 2 val. laiko. Susižinokit:

MIKAS PETRAUSKAS
395 Broadway, So. Boston, Mass.

JOSEPH LIPMAN, M. D.

Specialistas moterų ligų
314 E. 50th St., New York, N. Y.

OFISO VALANDOS:
Iki 10 val. ryte; nuo 1 iki 2 val. p.

Nedėliomis pagal sutartį.

Egzaminavimas DYKAI. Mės istu plet ir nuo 7 iki 8 val. vakare. rianis ir pasakoma visai ligas ir pašaltime. Ir kitur atsišaukiamas ligoniams parūpiname vietą, kol gydoai. Reikalui esant, kreipkitės, mes apžūrėsim ir duosime prietėlišką rodą. Patarnavimas visai pigus. Ne užmirškite mano antrašo.

DR. J. LIPMAN

Vienas ofisas: 314 E. 50th St.,
Antras Ofisas: 1945-7th Ave.,
arti 117th St., New York City.

KA IŠRASTI

?

Tai yra lietuviška knygtė išleista, kurioje yra apie 400 išradimų, kurie gali būti reikalingi, likosi išduoti ant reikalingimo ir dėl naudos LIETUVIŲ IŠRADEJŲ. Iš knygtės darsizinosite kokį pelną išradimai atneš ir dar gali atnešti. Jeigu manote apie išradimus, tai rašyk šiandien lietuviškai reikalaujamas knygtės, kurią išsiųsime DYKAI.

AMERICAN EUROPEAN
PATENT OFFICES Inc.
256 Broadway, New York, N.Y.
(LE)

TIKRA IR TEISINGIAUSIA
APTIEKA

Jeigu jums reikalinga kokia nors oda link sveikatos, tai ateik pas mane ir pasiūteirauk arba rašyk aprašydamos savo ligos priežastis, tuoj gau ir tikrą ir draugišką rodą.

Duodu rodas visiems dovanai. Siunčiu gyduoles į visus kraštus Amerikos, Canados ir Anglijos ir t. t. Tėmykit! Ypatinai visi mano sušaisyti žemiau paminėti vaistai yra gvarantuojami ir užtvirtinti, kad pagyds jus be jokio daktaro. Gaukite šiuos vaistus:

Nuo prakaitavimo kojų 50 ir 75 c.
Nuo nuospaudų ant kojų 25 ir 35c.
Plaukų stiprintojas \$1.00
Pleiskany naikintojas \$1.00
Nuo reumatizmo \$1.50
Vidurių valytojas 50c. ir 75c.
Lietuviška Trejanka 25c., 50c. ir \$1.00
Kartus — dël apėlio 50c. \$1.00
Visokios šakys, žiedai, žolės ir t. t.
Aptiekia atkūria diena ir naktį.
Su visoms rodoms kreipkitės:
Lietuviai aptiekiorius ir savininkas

F. KUDIRKA.

64 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Pas mane galite gauti krajavų die-ty kiek tik norite.

LINKSMŲ KALEDŲ!

Pranešu visiems lietuviams ir lietuvalėms, jog turu puikiausią atviručių su lietuviškais užrašais, tinkančios pasveikimams su Naujais Metais ir Linksmom Kalėdom ir šiaip įvairiems susirašinėjimams. Užlaiku įvairios pakraipos knygy, laikraščių, fontaninių plunksnų, kurias dabar yra madoj, puikiausiu pykty, kurios tinka dovanoms, ir šiaip įvairių dalykų. Kviečiu atsilankyti, o mano patarnavimu būsit užganėdinti.

A. STRUMINKAS

184 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Esu agentas įvairių laikraščių. (91-98)

Sauja Pipirų
SEBERNIAMS IR SEN-
MERGEMS

yra taip begalo žingėdi knygy, kad, rodos visos svietas nori pamatyti ją.

Knygoj randasi puikus paveikslai. Kaina tikiai 35 centai.

Galima gauti pas: A. Pipirinkas, 2023 St. Paul Ave., Chicago, Ill. arba "Laisvės" knygyne, 183 Roebing St., Brooklyn, N. Y.

Sergantieji

atsilankykite pas mane

Esu specialistas chroniškų ir nerviškų ligų ir vartoju moksliskiausias metodus gydymui jų.

Jieškok pagalbos ten
Kur gali ją rasti.

Pradėk gydytis tuoj, o atgausi sveikatą.

OFISO VALANDOS: nuo 9 A. M. iki 4 P. P. M., nuo 6 P. M. iki 8 P. M. Nedėliomis nuo 10 A. M. iki 2 P. M.

Turiu geriausį patyrimą, kurį įgijau bėgyje ilgų metų praktikuodamas medicinoje. Turiu vėliausios mados Electro-Medical įrengos mašinas, kurios suteikia didelę pagalbą gydymui chroniškų ir nervų ligų.

PATARIMAS VISAI DYKAI!

Ateik pasikalbėti ypatingai, jeigu negalima pagyti, aš tau tai pasakysiu.

Aš padarysiu fizišką ir laboratoriską egzaminaciją kiekvienam. Turiu geriausį pasėkmingą gydymą labai užsisenėjusių ligų, kurias kiti negali narydyti.

Aš išgelbėjau šimtus nuo operacijos, mano gydymu ir patarimu. Jeigu reikalauji gydymosi — ateik. Atidėliojimai pavojingi.

Nepaisant kokią chronišką ar nervų ligą turite, kuri tik reikalauja gydymui specialisto.

DR. LEWIS

749 SIXTH AVE.

Tarpe 42-ros ir 43-čios Gatvių.
NEW YORK CITY.

Jeigu nori gerai išrodyti, — pirk skrybėles

"Manhattan Hat"

Jos žinomos kaip geriausios.

Turime labai didelį pasirinkimą rudeninių skrybių, todėl mes galime pritaikyti kiekvienam pagal jo skonį ir norą. Ateikite ir persitrinkinkite.

Mės žinome, kad busite pilnai užganėdinti mūsų pritaikymu ir priemama kaina. Taipgi turime didžiausį pasirinkimą vaikams skrybių.

Manhattan Hat Stores

230 Grand Street
arti Driggs Avenue

479 Grand Street
arti Union Avenue

Abi krautuvės Brooklynė.

AR NORI VALGYT GERĄ DUONĄ? JEIGU TEIP, TAI
GARSAS SENIASIA IR
KEPTUVE.

Kepa geriausią duoną iš Cystų ruginių miltų. Taipat mes kepame geriausius keikseus veselijoms ir kitokiems pokitiams.

Turėdami kokį nors užsakymą ir norėdami valgyti gerą, skania, puikiai padarytą duoną, tai visados kreipkitės į mus. Duoną siunčiame ir kita miesta.

F. MASIULEVIČIUS ir SUNAI, Savininkai.

299 BEDFORD AVE. (Tel. 2876 Greenpoint) BROOKLYN, N. Y.

NAUJOS KNYGOS.

16 lietuviškų šokių, himnų ir t. t. dël visos orkestrės 10 knygy \$4. Dël Beno 10 knygy, 20 lietuviškų rinkinių, šokių maršų ir t. t. \$4. Dël Piano arba vargonų 18 lietuviškų valkalų \$1. Knyga išsimokimimo notų lietuviškoj kalboj be mokytojo \$1.50 parduodu už \$1.00 ant visokių instrumentų arba dainavimo 8 lekcijos.

G. A. BARONAS

P. O. G. D. McKEES ROCKS, PA.

Kadangi tarp visų tautų religija užima svarbią vietą ir kadangi šiandien viso pasaulio akis atkreiptos į didžiąją Europos karą, kuri yra religijos pasekmė, tai būtinai kiekvienas lietuvis turi perskaityti

NAUJĄ KNYGĄ

Kas tai yra RELIGIJA?

Toje knygoje yra nurodytas religijos atsiradimas ir jos veikimas ir pat pirmpradinio žmogaus iki mūsų dienų.

Cia gaunamos ir kitokios visokios knygos. Reikalaujant katalogo ar atsako reikia už 2c. stempą prisųgti.

F. MILAUSKIS

13 Atlantic St., So. Boston, Mass.